

קרוב אליך

עבודת ה' ברוח חסידית

סמרטפון
רק עם ואצאפ!

אפשר!! וכדאי!!
מרכז הזמנות ארצי
052-2-129-129

אספקה לכל חלקי הארץ תוך 24 שעות
רח' פינס 9, ירושלים | Zolphone.co.il | זולפון

החל
מ 499 ש"ח

"שלושים שנה. ממש לא העזתי. הייתי פותח את המזוודות וסוגר"

שירים חדשים של המשוררת זלדה
נחשפים כעת ראיון עשיר ועשיר עם
ראובן (רובי) קסל על הלחנה, לשון
הקודש וזלדה המשוררת

12 עומדת מולי, חזקה, במעיל
גשם אפור
מאיה אוחנה מורנו

10 מה עושים עם שובבי"ם?
שאלת השבוע

לתלמוד תורה תורני בצפון
שנמצא בתנופה גדולה

דרוש מנהל

תלמיד חכם, מלא שמחה
ומקצועיות להובלה וניהול הת"ת
וחינוך לקדושה של צעירי הצאן

ק"ח לשלוח למייל:

Nihul5781@gmail.com

13 משיחי-הזוי-שפוי
שיחה משפחתית
על הפוליטיקה
המגזרית

8 קידום דרך רגליים
בטירונות החדשה
צבי יחזקאלי

אכלוס
שלב א'
בע"ה בעוד
חודש!

דגן בוטיק מגורי יוקרה באפרת

לבחירתכם: מגוון דירות 5 חד'

יזם: דיסוי

שיווק: באמונה

052-6070199 • 1700-500-555

הדפסת מסכת שבת כיס מבוארת לחיילים

(מסכת שבת מחולקת ל- 18 חוברות כיס מבוארות)

עלות הדפסת 1,000 סטים: 90,000 ₪

תרומה להדפסת סט אחד: 90 ₪

הקדשת עמוד גמרא: 180 ₪

הקדשת דף גמרא: 360 ₪

הקדשת עמוד זיכרון על 1,000 חוברות: 1,800 ₪

הקדשה עמוד זיכרון + הקדשה על הכריכה על 1,000 חוברות: 3,600 ₪

הקדשת עמוד זיכרון על 9,000 חוברות: 5,400 ₪

הקדשת עמוד זיכרון על כל ה- 18,000 חוברות שיודפסו: 7,200 ₪

דרכים להעברת תרומות: (התרומות מוכרות למס, סעיף 46א):

<< העברה בנקאית: עמותת צל"ש-צבא לשם שמים, בנק לאומי, סניף: 789, חשבון: 19290069

<< בהודעה למספר: 054-2127666 ויחזרו אליכם.

<< תרומה מאובטחת באתר האינטרנט של העמותה: www.tzalah.org.il

<< בסריקת הברקוד:

היו שותפים בלימוד של החיילים!

צבא לשם שמים
ליווי רוחני לחייל הדתי

גם טיסה לארצות הברית וגם הצלחת חיים!

בהגרלת "פרס מציל חיים"
של "עזר מציון" אתם זוכים פעמיים:
גם מצילים חיים וגם זוכים בפרסים!

סייעו במימון
דגימות מח עצם
ופעילויות תמיכה
נוספות - ותצילו
חיים!

רכשו
כרטיסים
וזכו בפרסים

הכנסו
לאתר
"עזר מציון"

לחוברת הפרסים המלאה והשתתפות בהגרלה

ami.org.il | *2236

עזר
מציון
(ע"ר)
מערך תמיכה
רפואית

ההגרלה מתקיימת בהתאם להוראות ההיתר המיוחד לעריכת ההגרלה לפי חוק העונשין התשל"ז (1977) | את תקנון ההגרלה ניתן להשיג אצל: ר"ח יהודה קינן רח' מוטה גור 12 גבעת שמואל ו/או עו"ד אסתי היימן רח' הרב רבינוב 5 ב"ב | ההשתתפות אסורה על עובדי 'עזר מציון' ובני משפחותיהם.

מה עשית היום? מהם הסיפורים שמאחורי השירים?

אהרן רזאל, מחלוצי המוזיקה היהודית המתחדשת, פותח את חדרי ליבו ומשתף אתכם בעולמו הפנימי שממנו נובעת היצירה.

התורות והאנשים שהשפיעו עליו מעניקים השראה ושמחה ולוחשים ניגון חרישי.

”אתה קם מהספר עם רצון, אפילו כמיהה, לעשות משהו: ללמוד, להתפלל, להתבודד, לטייל, להקשיב, לכתוב, לשמור בכיסך את העלה שנח על ראשך. בקיצור, לחוות את היקום כמו רזאל.”
ידידיה מאיר, בשבע

ניתן להשיג בכל החנויות המובחרות וברשתות:

להזמנות סיונאיות:
רועי 052-3121751

077-3220338

תחנה מרכזית ירושלים, יפו 224
דוכן - קומת כניסה. חנות - קומה 3
שעות פתיחה: 8:00-22:00 בחנות. 8:00-23:00 בדוכן

מרכז העיר ירושלים, יפו 85
שעות פתיחה: 9:00-21:00

דברייטער

תרבות יהודית מקורית

www.dshir.co.il

שיחת חברים

עם מיכיל יוספי

תבין, רבי ירוחם ממיר, לשהיה אדם ענין, למתקן אידו
את מלאכת עריכת הכתבים של רבו, ורבי מקלם,
לשהיה גם הוא אדם ענין, והמאמר העיקרי מבחינתו
הוא כח הציוני. אם הדמיון-מודרך בקדושה אפשר
לעשות דברים נהדרים, והכל פתוח בסנינו.

נא להשקות עצים!

כעת, כשהבשיל בתוכו הרעיון, הגיע הזמן לשתף את בני המשפחה שלו ולשאל מה דעתם על רצונו. בדרך כלל, כשאני מספר את הסיפור הזה בשיעורים שאני מעביר, כאן אני מבקש מכל אחד מהמשתתפים שיגיד את דעתו, איך הגיבו בני המשפחה הזאת לשמע הרעיון. הרבה אנשים צופים תגובה כזאת: "מה אתך, השתגעת? אתה לא תצליח! תעזוב..." אבל התגובה שלהם הייתה כך:

כְּשֶׁשָׁמְעוּ הַמִּשְׁפָּחָה זֹאת, הוּטַב בְּעֵינֵיהֶם וְאָמְרוּ: לְמָה לָנוּ לִתֵּן לוֹ הַסְּפָקָה? טוֹב שִׁיחִיָּה לוֹ פְּרֻנְסָה. וְהָלוּ לוֹ עוֹד מְעוֹת, כְּדֵי שְׂיִיכַל לְהַגִּיגַת הַמִּשְׁאָ וּמִתָּן.

מתברר שהם היו נאמנים להשקית האילנות, ודווקא תמכו ביוזמה שלו. העידוד בתוך המשפחה הוא חשוב מאוד, גם אם מישהו רוצה לעשות דבר שנראה בלתי אפשרי או מוגזם. אך העידוד מהסביבה יכול להגיע רק על בסיס כוח הדמיון החיובי, אצל בעלי המוסר קוראים לכוח הזה: כוח הציור.

גולת הכותרת של תורת המוסר

מספרים שכשנפטר רבי שמחה זיסל מקלם, שהיה תלמידו המובהק של רבי ישראל מסלנט (שדרך אגב יום פטירתו הוא בכ"ה שבט), הוא השאיר אחריו כתבים.

אם כבר הזכרנו את רבי ישראל מסלנט, או כמו שאומרים בבית אבא: רבי ישראל סלנטר, חשוב להכיר מהם הדברים העיקריים שהוא בא לחדש. רבים חושבים שתנועת המוסר באה לייסר את האדם שיתבע מעצמו יותר. אבל האמת היא שהדבר שהכי כאב לו לרבי ישראל סלנטר היה הזלזול באנושיות. בדרך ארץ לעולם מתוקן. הרבה פעמים אפשר לראות גם על עצמנו שבפן מסוים של עבודת ה' אנחנו מתקדמים, אבל בפן המאוד משמעותי הזה יש ממש גיוון.

בכל אופן, כשרבי שמחה זיסל מקלם נפטר, בנו וחתנו מסרו את סידור הכתבים שלו לרבי ירוחם ממיר. במשך שנים ארוכות רבי ירוחם שקד על הסידור שלהם, ומה שמעניין לראות זה שהוא בחר לקבוע בראש שני הכרכים של 'יחמה ומוסר' - כך שם הספר שיצא לאור - מאמר אודות כוח הציור. אפשר לקרוא לו גם "כוח הדמיון דקדושה". תבינו: רבי ירוחם ממיר, שהיה אדם ענין, מקבל לידו את מלאכת עריכת הכתבים של רבו, שהיה גם הוא אדם ענין, והמאמר העיקרי מבחינתו הוא כוח הציור. עם כוח הציור, הדמיון-מודרך בקדושה, אפשר להתגבר ולפעול טוב בעולם. אפשר לעשות דברים נהדרים, והכל פתוח בפנינו.

אגב, את הסיפור על רבי ירוחם והמאמר שלו אודות כוח הציור, קראתי בספר של רבי יענקל'ה גלינסקי זצ"ל על חומש שמות. יש לו לרבי יענקל'ה חוש הומור, ומה שמרתק זה שהוא התפרסם בעולם כמעט רק בגיל מאה! ידעו שהוא דרשן וראש ישיבת חדרה, אבל הוא לא הוציא ספר עד גיל מאה.

הוא מספר שפעם הייתה לו בעיית אוזניים והרופא שטיפל בו שאל אותו למה חז"ל אומרים "טוב שברופאים לגיהנום"? אז רבי יענקל'ה ענה: אל תדאג, חז"ל דיברו על הטוב שברופאים... בכל זאת הוא הסביר, שהטוב שברופאים הוא אדם שמחזיק מעצמו כטוב מכולם, הוא כל כך מלא אגו ולכן הוא הולך למקום לא טוב. כך שאין בעיה להצטיין ברפואה ובכל תחום, ובמקביל להצטייד בענווה שהיא כלי מחזיק ברכה.

שלום חברים! מן הסתם אתם מכירים את סיפורי המעשיות של רבי נחמן, ויודעים שהמעשייה השלישית בספר המעשיות נקראת 'מעשה מחזיר'. בפתחה של הסיפור הזה יש תובנה חשובה שיכולה להועיל לכולנו. מספר לנו רבי נחמן:

מַעֲשֵׂה בַחֲכָם אֶחָד, קָדַם מוֹתוֹ קָרָא אֶת בְּנָיו וּמְשַׁפְּחָתוֹ וְצָוָה אוֹתָם לְהַשְׁקוֹת אֵילָנוֹת. גַּם יֵשׁ לָכֶם רְשׁוֹת לַעֲסֹק בְּשָׂאָר פְּרֻנְסוֹת, אֲבָל בְּזֶה תִשְׁתַּדְּלוּ, לְהַשְׁקוֹת אֵילָנוֹת.

כמה ברכה יש בציווי כזה שאבא אומר לילדיו להשקות אילנות. לציווי של הורה לפני שהוא נפטר יש כוח מיוחד. אפשר לראות שבדרך כלל אנשים מתייחסים לצוואות מאוד ברצינות, והסיבה לכך ברורה: בדרך כלל, כשבן אדם פונה אלינו ומבקש משהו, אנחנו שומעים אותו דרך האגו שלנו, שנמצא כל הזמן בפעילות. הוא מצדו מבקש מתוך האגו שלו ואנחנו מקשיבים מהאגו שלנו, מה שיוצר מצב של אגו מול אגו. לפני שבן אדם נפטר, אנחנו יודעים שהאגו עוד מעט איננו, ואז מתייחסים לבקשה בטהרה. אז הלב באמת פנוי לשמוע.

נחזור לסיפור: האבא אומר לילדים שלו 'להשקות אילנות'. כל אחד מאתנו הוא בבחינת אילן. ההשקיה, עניינה לתת לכל אחד את התנאים המתאימים להתפתח ולצמוח. גם אנחנו וגם אלו שסביבנו זקוקים לתמיכה כזאת. האבא-החכם בסיפור מסמל את הרבי, הצדיק הגדול, שמכוון אותנו: "חברים! אתם יכולים לעסוק בשאר פרנסות - בכל מיני עבודות רוחניות, אבל רק בבקשה מכס: תשתדלו במיוחד להשקות אילנות". כלומר, תביטו סביבכם, ותדאגו בכל לבכם שחלילה לא יתייבש אף עץ לידכם. לצער הלב, לא מעט אנשים חוטאים בנקודה הזאת, והם ממש מייבשים אילנות.

דמיון מודרך דקדושה

רבי נחמן ממשיך ומספר:

אַחַר-כֵּן נִפְטַר הַחֲכָם וְהַנִּיחַ בָּנָיִם, וְהָיָה לוֹ בֵּן אֶחָד שְׁלֵא הָיָה יָכוֹל לֵילֵךְ, וְהָיָה יָכוֹל לַעֲמֹד, רַק שְׁלֵא הָיָה יָכוֹל לֵילֵךְ, וְהָיָה אֶחָיו נוֹתְנִים לוֹ סִפּוּק דִּי פְּרֻנְסָתוֹ, וְהָיָה מְסַפְּקִים אוֹתוֹ כִּלְכָף עַד שֶׁנִּשְׁאָר לוֹ. וְהָיָה אוֹתוֹ הַבֵּן (שְׁלֵא הָיָה יָכוֹל לֵילֵךְ) מְקַבֵּץ עַל-יַד עַל-יַד מִמָּה שֶׁנִּשְׁאָר לוֹ מִפְּרֻנְסָתוֹ עַד שֶׁקִּבֵּץ סֹף מְסִים וְיֹשֵׁב עֲצָמוֹ: לְמָה לִּי לְקַבֵּל הַסְּפָקָה מֵהֶם? טוֹב שְׂאֵתְחִיל לַעֲשׂוֹת אֵיזָה מִשְׂאָ וּמִתָּן.

יש כאן דבר נפלא מאוד. הבן המשותק רוצה לזכות להתפרנס ממעשה ידיו. הוא חוסך לעצמו מהקצבה שהאחים שלו היו נותנים לו, וכבר ממש הכין לעצמו תכנית בראש, איך הוא יוצא לעשות עסקים. אדם משותק שרוצה לעשות עסקים, זאת תופעה ממש לא שגרתית. צריך כוח דמיון נפלא, שאדם לגמרי יאמין בעצמו, שלמרות המגבלות שלו וההסברים המנומקים למה הוא לא יכול לעשות כלום ושהוא תקוע לנצח, הוא יצליח להתקדם. הדמיון החיובי כאן חזק מאוד. אתם יודעים שחסידיים היו אומרים על הכוח המדמה שיש בו פוטנציאל גדול מאוד. מצד אחד הוא יכול להיות הדבר הכי גבוה שיקדם אותנו, ומצד שני הוא יכול הכי הרבה להרחיק מהיעוד שלנו.

וְאֵף שְׂאִינוּ יָכוֹל לֵילֵךְ, יַעֲזֵב בְּדַעְתּוֹ לְשַׁכַּר לוֹ עֲגָלָה וְנֶאֱמָן וּבַעַל-עֲגָלָה, וְיִסַּע עִמָּהֶם לְלִיפְסִיקָה, וְיִיכַל לַעֲשׂוֹת הַמִּשְׂאָ וּמִתָּן, אֵף שְׂאִינוּ יָכוֹל לֵילֵךְ.

עוצמה יהודית

או

בחירות בפעם הרביעית

אמרנו וצדקנו: רק עם עוצמה יהודית,
יהיה רוב 61 לממשלה ימנית. כחול לבן
לא יישבו עם נתניהו, ליברמן לא יישב
בממשלה עם החרדים והגושים בסקרים לא
משתנים. האפשרות היחידה למנוע בחירות
רביעיות: 4 המנדטים של עוצמה יהודית.

עוצמה יהודית

נץ

עוצמה יהודית בראשות
איתמר בן גביר

צבי יחזקאלי

אידיא
תורת

לפנות בוקר, אחרי אינספור ריצות על הג'בלאות עם ג'ריקנים ופק"לים כבדים, שאלתי אותו ברוב חוצפתי: מה הרעיון? הסמל, שהבין שהקד"ר של הטירון הסקרן ייקח עוד זמן שינה שלו, עבר לנאום אכזרי...

איך קרה שנהייתי זקן? קידום דרך רגליים בטירונות החדשה

לנאום אכזרי: "אני רוצה להרוג את האזור שבך ולבנות מההריסות את החייל. כל מה שחשבת וידעת אתה תזרוק כאן בהרים בדמעות, רק כך תתחיל להבין שהצבא זה עולם אחר."

אז על משקל הטירון של אז ובעל התשובה בהווה, אפשר לומר שעבודת השם ולימוד התורה, המצוות והמידות, הם עולם אחר לחלוטין מעולם המציאות שבחוץ. ואם לסכם בשטחיות, הרעיון הוא כזה: לחזור בתשובה זה להרוס את האדם האגואיסט, הזקן שהוא בעל ממלכה, בעל משרה ומעמד, אבל הוא טיפש. הוא מלך זקן וכסיל.

רק אם תכיר בזה, יתחיל להיבנות כאן אדם בצורת אדם ולא אדם בצורת אחשוורוש. אדם בצורה של ילד, שניגש ללמוד לא כמו זקן השבט שכבר ניסה ועשה והיה וראה והבין וכתב על זה ספר, אלא כמו ילד שחי כעת רגע שלא היה קודם. גם אם אני בקורס הכי משעמם או בעבודה שאני לא ממש אוהב, יש רגע שבו אני יכול לבחור אם להיות זקן או ילד, והרגע הזה הוא עכשיו והוא לא תלוי אטרקציות אלא תלוי בחירה.

בלי לשים לב אני מתחבר יותר לזקן. כבר עשרים שנה באותה עבודה, מספר לכולם על חוויותיי והתובנות שלי מהעולם הערבי, והכל על תקן 'ראיתי ניסיתי בדקתי ואני כאן כדי לספר'. ואז, כשאני יושב בשיעור תורה או לומד דף גמרא, אני מתחיל לראות שאני מתחיל לפתח סימפטום של פ"ימניק: אההה שמעתי את דבר התורה הזה; בטח אני מבין את המהלך; אני יודע לאן הרב חותר ומה הוא רוצה להוכיח.

הבן שלי בן השמונה אומר לי את זה ומשקף לי את המקום שאני נמצא בו: "אבא אני מכיר את הסיפור הזה על הצדיק שעשה את הנס לאותו יהודי". מכיר מכיר תביא חידוש. ואני רץ לחפש סיפור שהוא לא מכיר. את 'כה עשו חכמינו' הם כבר טחנו, סיפורי מעשיות הם כבר סיימו בגן, המלמדים שלהם מספרים להם כל כך הרבה, מה יש לחדש להם? איך אפשר לקרוא איתם את מגילת אסתר או לספר ביציאת מצרים בליל הסדר?

יש לחדש להם את עצמם, מקשיבים בהווה ולא מ"ההבנה" שלהם. מהמקום שלהם עכשיו, עם שאלה קטנה של איפה זה תופס אותך, מה אתה רואה שלא ראתה אז? אני יודע טוב, אבל מה עם להסביר את זה לעצמי? לעבור מעולם של "יודע" למקום של "לא יודע". מקום חדש. כאן אני צריך את רבנו שאומר לך: לעולם לא תבין. "השם יתברך גדול מאוד ואין יודעים כלל" (חיי מוהר"ן ז"ל).

בלי לשים לב זה מתחיל גם אצלי, מעט שער לבן, פז"מ של אחד שעבר הרבה דברים, יחס של החברה אליך כאילו אתה בכיר. והופ הפכת לזקן. אחד שכבר יודע. זה מתחיל לקרות יותר מדי פעמים ועל כן התחלתי לבדוק את נקודת הזקן שבי ואת נקודת התינוק.

אדם עובר בחייו מה שעובר. נוסע למקומות ומכיר אנשים, קורא ספרים ומתחיל לבקש ידע. רוכש מקצוע, מכוון את הכישרון שלו לעשות את מה שהוא אוהב, מצליח פחות או יותר ואז הוא מקבל בשכל את האיתות: הבנתי. קלטתי את הרעיון. וגם כשמציעים לך 'בוא תכיר, בוא תנסה, יש לנו מוצר חדש, הצעה, קורס חדש ושיטה שלא הכרת עד כה', אחרי שאתה מנסה וקולט את העניין, אתה אומר לעצמך: אההה אני מכיר. זה עובד ככה וככה. זה המוח המציאותי שמבין תהליכים, תרשימי זרימה, סיבה ותוצאה. המוח שמדמה את החדש לישן וממצה מהר.

אבל מה קורה כששכל כזה מתבקש לשבת וללמוד תורה? מה קורה כשהוא נדרש להתחדשות? כאן כבר מתחיל סיפור אחר. יותר דומה ליום הראשון שלי בטירונות, כשהעזתי להתחזף לסמל המחלקה והוא מצידו הכין לי תכנית לילית אחרי שכולם הלכו לישון. אז קראו לזה קד"ר, קידום דרך רגליים. הבן אדם לא קולט? נסביר לו בדרך שאותה הוא יבין היטב היטב.

לפנות בוקר, אחרי אינספור ריצות על הג'בלאות עם ג'ריקנים ופק"לים כבדים, שאלתי אותו ברוב חוצפתי: מה הרעיון? הבנתי מה אתה עושה כאן, אבל מה המטרה? הסמל, שהבין שהקידום דרך הרגליים של הטירון הסקרן ייקח עוד זמן שינה שלי ושלו, עבר

3 ימים שישנו לכם את החיים

מימי ומשה דיקמן
פסיכולוגית ומומחית בטרואומה זוגית ונזירולוג

מזמינים אתכם

לשבת סדנת אימאגו לזוגות

לפתור קשיים שטרם פותרו, להבנה עצמית ולהבנת הבן זוג באור חדש, ולחיזוק הקשר הזוגי והמשפחתי חוויה בלתי נשכחת—באווירת שבת במלון אביב בטבריה. כשרות מהדרין

מרץ 12,13,14
פרשת כי תשא

המחיר לזוג **3,600 ₪** (אפשרות לתשלומים)

לנרשמים עד ה-18/2 **3,300 ₪**

לרישום ולפרטים נוספים **תתקשרו**
ל: **054-755-4228**

למידע על הסדנא **www.mimidickman.com**

אפשרות לחגוג סימולטני באנגליה

IMAGO RELATIONSHIPS

הרב אהרון בינה, ראש ישיבת נתיבי אריה: "אני מכיר ועבדתי עם מימי למעלה מ-20 שנה. צפיתי בה הופכת גם קשיים מאד גדולים להצלחות. אני מתרשם לא רק מהמקצועיות של מימי, אלא גם מיראת שמים שלה. הסדנא הזאת חשובה לכל בית ישראל."

הרב דר אברהם טוורסקי: "אני מכיר את עבודתה המצוינת של מימי, ואני מאמין שהסדנא שלה מאד חשובה, במיוחד בימינו כשיצובותה של המשפחה נחלשת כל כך."

מחפשים דירה להתחלה או דירה למשפחה גדולה?

בואו למדורגי טלמון לבחור את הדירה שמתאימה בדיוק לכם!

**מגוון דירות מרווחות 5 חדרים עם גינות גדולות / מרפסות סוכה,
חניה ומחסן צמוד לכל דירה! החל מ-1,228,000* ₪**

הצטרפו לקהילה חמה ומגוונת בטלמון, המטפחת נוער מדהים המוביל באחוזי ההתנדבות בארץ. גם אתם מוזמנים לשים את הילדים שלכם במרכז. רק 20 ק"מ ממודיעין! טלמון מכוונים גבוה.

*צמוד למדד תשואות הבניה 12/19

סטנדרט בניה גבוה ואכלוס תוך פחות משנה!

לפרטים: צורי 052-3833889

שני גברתנים בדלת

יהושע מילר

הוצאת מגיד

שובביים בין השאר הם ימי תיקון לפיזור הכוחות שלי. במקום למקד אותם ביעד שאני בוחר ויודע שהוא נכון לי, אני מסתובב מפוזר ועושה כמה דברים כאן ושם.

תרגיל לתיקון: זהה שלושה כוחות/ יכולות שאתה יודע שיש לך. גם אם אלה לא כוחות על ויש אותם לכל אחד, גם אם אלה יכולות פיזיות בסיסיות כמו כוח הראייה. התרגיל הזה יעבוד על שני שליש מהכוחות שתמנה.

רשום אותם על דף. ליד כל כוח, תרשום מקרים מהעבר הקרוב שלך בהם השתמשת בכוח הזה במודע לחיוב. ותרשום גם פעמים בהם הכוח יצא ממך בלי פיקוח חיובי, ושימש בצורה רשלנית או מזיקה לאחר או לעצמך.

עכשיו קרא את המצב הבא, עצום עיניים ודמיון:

דופקים לך בדלת. השעה 20:00 ואתה בדיוק באמצע להחזיר כלים ממתקן הייבוש לארון. אתה גורר רגליים לדלת ופותח. שני אנשים שגבוהים ממך לפחות בראש ניצבים שם כאילו הועמדו שם לפני שנתיים ואין להם בעיה להישאר שם עוד שנתיים. העיניים שלך מעצמן מנסות לברר אם יש כיפה בראש שלהם. "שלוש מר לוי, באנו לקחת את הרישיון שלך לשלושת הכוחות שלך. מופיע אצלנו שהשתמשת בהם ברשלנות בתאריכים הבאים...". אתה מתנגד, מבהיר ומתרץ שבדיוק הערב אתה ממש משקיע בדיוק בתחומים אלו, כשימוש נכון בשלושתם, וכנראה שלא עדכנו אותם. תנו לי רגע לראות אצלכם בדו"ח, אפשר פשוט לעדכן את זה ממש בצייק, אתה מושיט את היד והם לא מגיבים. אתה מוריד את היד לאט לכיס ומוריד את החיך המתחנחן.

האצבעות הרועדות שלך מחפשות שם את הפלאפון, ואתה מצליח לתפוס בקצה הכיסוי שלו, הוא נשלף ומיד נופל לרצפה, והמסך נסדק. הפלאפון עדיין עובד. אתה מוצא את המספר של החבר שלך שעובד ברשות ההוצאה לפועל (של כוחות ויכולות) ומחייך שוב ומהנהן לזוג הפסלים בדלת. החבר עונה. "היי אחי, מה שלומך?" "תשמע יש כאן שני אנשים בדלת... כן... נכון... נכון אבל... תשמע, חשבתי שזה רק באופן כללי כזה... כן ידעתי שאתה תדע מזה לכן צלצלתי... לא... תשמע, בנאדם, חייב להיות משהו שאפשר לעשות... חודש?? מה?? כאלו ממש תודה, כן, אבל אולי אפשר קצת... סבבה חודש זה ממש אחלה, תודה על העזרה... גם לדבר עם שני ה-... עכשיו שלחת מ-מ-מ-ממש תודה רבה".

אחד מהאנשים מרים את האצבע לאוזן ומסמן לשני והם מסתובבים. אתה סוגר את הדלת ומיד נופל על הרצפה, נושם בכבדות. מתכוון במרצפות. יש חודש להראות שימוש מדויק וראוי ביכולות. מה תעשה?

שובביים

מה לעשות בנידון?

לחיים יצר!

רן שריד

ראש מכללת 'צא לאור' לאימון יהודי

גבאי הצדקה הזקן בשכונה, מגביר לפתע בימי השובביים את תביעותיו לצדקה ועושה זאת בהתלהבות רבה. אחרי שאני אומר שאין לי כסף קטן בכיס או שם לו ביד כשיש לי, הוא אומר לי בעיניים בורקות מלאות דאגת אמת: "תבוא, צדיק, ביום חמישי כלילה. עושים תיקון כל הלילה לכל המקרים של הלילה, ירחם השם. יש גם שצמים עליך".

אני מסרב בעצב וחושב איפה הימים ההם שהיינו נלחמים באמת ביצר. איפה אנחנו ואיפה הם?

והאמת, אני חושב הרבה על סוגיית התגברות היצר. ומי לא. בעיירה בפולין או בכפר במרוקו, אם בכלל היית פוגש מראה לא צנוע ברחוב, זה היה פעם בשבוע, זה היה אירוע. היום, כמו הקורונה, הנגיף כבר באוויר. אם פעם היית צריך לקנות עיתון כדי להציץ ולהיפגע, עוד מעט לא תצטרך להכניס את היד לנייד, זה יצוץ לך עם כפתור אלחוטי ישר לתוך המחשבה.

היום כבר לא מדובר אפילו במתח פיזי בין איש לאישה פיזיים, הכול בדמיון ובמבסטי וחזק. מחקרים מראים שככל שהטכנולוגיה מתקדמת, הקשרים הממשיים בין נשים לגברים פוחתים. מי צריך להתחתן? הכל בראש.

ואנחנו, עובדי השם החפצים בטהרה הגמורה, אנה אנו באים?

נראה לי שהבעל שם טוב עלה מראש על התסכול ההולך וגובר של כל מי שרוצה לחיות בקדושה מקסימלית ולא מצליח. הוא גם ראה איך כוח הרצון שלנו להילחם, זה לא מה שהיה פעם. ושני עקרונות סותרים אך משלימים קיבלנו מהבעש"ט:

1. היה כל הזמן בטהרה. חטאת או לא חטאת, כל בוקר אתה מתחיל את היום במקווה טהרה.
2. במישור השכלי: תמיד להיות בתחושה של בריאות עם עצמך. כל הזמן להיות בשמחה. כל הזמן לחוש את האהבה הבלתי מותנית של השם אליך, ללא קשר למצבך במלחמה, לא משנה אם אתה בעלייה או בירידה.

אז נפלתם? תירגעו. חצי מכס זו נפש בהמית וזה נורמלי. קומו, תקרצו לעצמכם, חייכו ותגידו ליצר: לחיים יצר! הפעם ניצחת! אך אני רץ למקווה וקורא פרק תהילים, ונראה מי יגבר בסיבוב הבא!

סוף השובבו"ת

הרב חגי לונדין

ארגון קהלים

אנו מצויים בתקופה המכונה בתורת הסוד בשם 'שובביים' על שם ראשי התיבות של פרשיות השבוע הנקראות בשבועות הללו: שמות, וארא, בא, בשלח, יתרו, משפטים. הימים הללו נחשבים בתורת הסוד כתקופה מיוחדת לתיקון עונות וחזרה בתשובה, בעיקר בנושא צניעות.

אחת מהסיבות עבורן דווקא הימים הללו מיועדים לתשובה קשורה לנושאי הפרשיות הללו. בפרשיות הראשונות של ספר שמות אנו עוסקים ביציאת מצרים. ארץ מצרים איננה רק מיקום גיאוגרפי, אלא היא "בית העבדים" הגדול של העולם העתיק. מצרים מלשון מצר, ביטוי למצב של חסימה נפשית, צרות אופקים וחוסר התקדמות, או במילה אחרת - עבדות.

ביציאת מצרים מופיעה על במת ההיסטוריה אומה המלמדת את האנושות כי ישנה יכולת להתעלות מעל מגבלות המציאות. לקבץ אוסף של עבדים מפוזרים לידי חיים של אומה. תמצית עניינו של עם ישראל היא היציאה מן המצרים העכשוויים והמגובלים אל עולם העתיד. לכן באופן טבעי יציאת מצרים מלווה בעשר המכות וב"קריעת ים סוף", כלומר, שידוד קוסמולוגי של מסגרות עולם הטבע.

גם בהתמודדות היצרית שאנו חווים בחיינו, ובעיקר בתחום הצניעות, יש צורך להתגבר מעל הטבע, לצאת מן 'השובבות' ולהיכנס לחיים בוגרים של שליטה ודחיית סיפוקים. בימים הללו אנו נזכרים שניתן לנצח את הכל, ניתן לקפוץ ולפסוח מעל התהום. לקבץ כוחות מפוזרים לידי חיים של יצירה.

במהלך הדרות נהגו בעם ישראל במעשים ומשפטים שונים בכדי לצאת משעבוד לחירות; כל דור והמצרים שלו. בעבר (וגם כיום כמובן) יש שנהגו לצום בימי שני וחמישי במהלך השבועות הללו; עם הזמן הופיעו גם אתגרים חדשים, ולכן התרחב המנהג גם לתענית דיבור. בשנים האחרונות צץ רעיון לקבוע בימים הללו 'תענית אינטרנט'. יום או יומיים שבהם מתנזרים לחלוטין מהאינטרנט, הכל כולל הכל (פייס, וואצאפ וכו'). תענית מסוג כזה תהיה ככל הנראה קשה יותר מכל יום תענית אכילה/דיבור, אבל אפקטיבית לא פחות.

לצאת מהשובבו"ת, להשתחרר מהמצרים; לשלוט על החיים ולא שהחיים ישלטו עלינו - זהו שם המשחק.

אנו פונים לציבור הקדוש בכל אתר ואתר להקדיש את שבת פרשת משפטים למשפט העברי ולרבנים לשאת דברים בקהילותיהם אודות חשיבות המשפט העברי ופתרון סכסוכים ע"פ ההלכה. גם אנחנו נדרוש במקומותינו:

איגוד בתי הדין לממונות: ר' ראובן פז, מזכיר האיגוד - בית הכנסת גבעת אסף
הרב אברהם שילר, אב"ד עלי - בית הכנסת המרכזי משכן עלי

הרב יעקב ורהפטיג, אב"ד נוה נוף - בית הכנסת נווה נוף, הר נוף, ירושלים
הרב איתמר ורהפטיג, אב"ד מעלה אדומים - בית הכנסת מעלות דוד, מצפה נבו, מעלה אדומים
הרב בנימין קוסובסקי, דיין ב"ד קרני שומרון - בית הכנסת המרכזי משכן אליה, קרני שומרון
הרב יפתח יצחק שנדורפי, מזכיר ב"ד מערב בנימין - המניין הראשון ביישוב נריה
הרב אבישי ונונו בן נון, דיין ב"ד מעלה אדומים - בית הכנסת נוסח אחיד ויצחקי, מעלה אדומים
חברי כולל ענב - בתי הכנסת בענב

מכון משפטי ארץ: הרב עדו רכניץ, מנהל מכון משפטי ארץ - פסגות

מכון משפט לעם: הרב אריאל בר-אלי, רב היישוב בית אל - בית הכנסת אברהם אוהבי, בית אל
הרב דוד פנדל, ראש ישיבת ההסדר שדרות - בית הכנסת גדולת מרדכי, שדרות
הרב ישראל נחשוני - בית הכנסת השלום, שדרות

שלום ירושלים: הרב אביב זגלמן, ראש ישיבת חולון - אריאל

המועצה למשפט אלטרנטיבי: הרב פנחס טרבלסי, מייסד המועצה למשפט אלטרנטיבי -
בית הכנסת הספרדי קהילת היכל אליהו, עתניאל

ארץ חמדה: הרב אורי סדן, רב המושב נוב - מושב נוב

הרב עקיבא כהנא, דיין ברשת בתי הדין ארץ חמדה גזית - ליל שבת -

בית הכנסת רבינא, 15:30 - בית הכנסת שערי רחמים, כפר יונה

הרב אהרן פלדמן, מנהל רשת בתי הדין ארץ חמדה גזית - קהילת "באורך" בבית ספר מקור חיים, ירושלים.

נושא: שני אנשים שהוציאו לשון הרע זה על זה

הרב אביעד תפוחי, דיין ברשת בתי הדין ארץ חמדה גזית - בית חגי

כללי:

הרב דורון עמר, רב הגרעין התורני - לפני ערבית - גבעת אלונים, לפני מוסף - אוהלי משה, כפר יונה
הרב דניאל מתלון, רב קהילה בכפר יונה - ליל שבת - בית הכנסת ישורון, כפר יונה
הרב אביהו פישפדר, ראש ישיבת אורות אשקלון - יום רביעי בשעה 10 בישיבה, אשקלון
הרב ראובן כהן, אב"ד משפט שלום - סעודה שלישית בבית הכנסת "נוסח אחיד", רמת שרת, ירושלים
הרב אבישי נתן מייטליס, דיין - לפני מנחה - בית כנסת אוהל חיים, רחובות בנושא קבלת ראיות מזהמות

לפרטים נוספים ולהרשמה 054-2536095 / igudbatedin@gmail.com

"משיחי-הזוי". שלחתי לו מיד מסרון, וכעבור רגע קול פכפוך מעיין המבשר על תשובתו נשמע בתוך סאון הסלון. על מסכי הופיעה מילה אחת: "שפוי"!

ממש התרגשתי. הרי עיקר טענת המתנגדים היא שאנחנו לא שפויים, והנה הגימטריא מוכיחה את ההפך הגמור! עכשיו לך תוכיח להם שיש אמת בגימטריות...

"שימו לב, רבתי!", הכרזתי ברשמיות חגיגית, "אתם יודעים כמה יוצא בגימטריא 'משיחי-הזוי'?"

"396", אמר דוד אריה.

"וזה שווה בדיוק למילה שפוי!"

דוד אריה המריא לרקיע השביעי. שאר הנוכחים בסלון חייכו בהתפעלות או נראו מהורהרים. אפילו מעוז שתק לרגע ממושך, שהוכיח לי כי למצב הכה הזוי שאנו נמצאים בעיצומו כעת, נדרש פתרון משיחי, כמאמר הפתגם: הפתרון היחיד - משיח בן דוד! ...

ליל הגשת הרשימות לכנסת היה סוער, במיוחד בחזית הדתית - זה הולך וזה בא, זה דופק על הדלת וזה רץ עם רשימתו ברגע האחרון. וכל זאת בכחירות השלישיות הרצופות ללא הכרעה, ומי יודע עד אנה אנו באים...

באותו ערב ביקרתי בחנוכת בית אצל קרוב משפחה מסורתי, ושררה שם ערבוביה של דעות ואמונות מ'מרץ' עד 'עוצמה יהודית', כולל דוד אריה שכלל לא מצביע לכנסת. הוא חזר בתשובה כמה שנים אחרי, והקציץ יותר ממני.

"נו, מה אתה אומר?", שאל אותי מישהו.

"המצב מטורף", הודיתי, "כלו כל הקציץ". אחר כך הוספתי:

"נכון, פוליטיקה זה לא צחוק, ונדרשת אחריות, אבל רואים איך משמיים הכל תקוע ואין הכרעה. תיק"ו הוא ראשי תיבות 'תשבי יתרון קושיות ובעיות'. אליהו הנביא יתיר את הפלונטר ויבשר את בוא המשיח."

"עוזב אותך ממשיח!", אמר מעוז, הסמן השמאלי במשפחתנו, "אתה לא מכיר את השיר 'משיח לא בא, משיח גם לא מטלפן'?"

באותו רגע צלצל הנייד שלו. מישהו אמר בצחקוק: "תענה! אולי המשיח סוף סוף מטלפן..."

מעוז ראה את שם המתקשר ואמר, "וואלה, זה אליהו!...", לצחוקם של כולם.

לאחר שמעוז סיים את שיחתו עם חברו אליהו זכור לטוב, דוד אריה אמר שכתוב בוורה כי תהייה שבעים שנה של הגלות האחרונה ואחריה תגיע הגאולה. "תעשו חשבון", הרעים בקולו, "מתי הכנסת נוסדה?"

אף אחד לא ידע בדיוק.

"ט"ו בשבט תש"ט", אמר דוד אריה והמשיך: "ועד מתי הכנסת הצליחה לתפקד? בחודש שבט בשנה שעברה, תשע"ט. בדיוק שבעים שנה! מאז הכל תקוע. היו שתי מערכות בחירות והשלישית בפתח. ועכשיו כבר מדברים על בחירות רביעיות וחמשיות..."

התפעלתי מדבריו, אבל חששתי מעוז יישמעו קיצוניים מדי. אז קם מעוז והחל לצעוק לעברנו: "אתם מבססים הכל על ציפייה למשיח. תדעו לכם שאתם בסך הכל דתיים פנטיים. משיח זה דבר הזוי. נמאסתם עם כל השאיפה שלכם להוכיח שהמשיח עומד בפתח. אתם משיחיים-הזויים!"

חשבתי בלבי שצירוף המילים "משיחי-הזוי" נפוץ ביותר לאחורונה, ושגור בפי פוליטיקאים שבונים את הצלחתם על שנאת חרדים ו'משיחיים'. הרהרתי בלבי עוד שכל היהדות הנפלאה מושתתת על הציפייה למשיח, על "רוח אלוקים מרחפת על פני המים" בעת בריאת העולם, שלדברי חז"ל "זו רוחו של משיח".

חשתי שאליעזר בני חייב למצוא לי ברהיפות גימטריא על הצירוף

באיזו אולפנה או ישיבה תיכונית כדאי ללמוד?

דלגה שומרון

3

הצוות החינוכי

צוות זה עתיד להיות שותפכם לדרך בארבע השנים הקרובות. שתפו אותו בלבטים ובתחושות שלכם והפנו אליו שאלותיכם.

4

פנימייה או קא

לשאלה זו אין תשובה אחידה - שקלו עם ילדיכם יתרונות וחסרונות של כל אפשרות.

5

חקרים

הנושא החברתי הוא מהותי בבואכם לבחור מסגרת, אך זכרו שיש הבדלים בין ילד לילד ביצירת קשרים חברתיים ובהתאמתו למסגרת מסוימת. מסגרת שהייתה טובה עבור אחד לא תמיד תהיה טובה עבור אחר. המקום שאליו "כולם הולכים" לא בהכרח יהיה הטוב ביותר בשביל הילד שלכם.

1 אציג

המסגרת שבה ילמדו ילדיכם בשנים הקרובות תשפיע משמעותית על תהליך התבגרותם והכנתם לחיים. קיימו עמם חשיבה בנושא, הגדירו יחד ציפיות וחשבו היכן יוכלו להתממש בצורה הטובה ביותר.

2

גורם ואקוזה

בבואכם לבחור ישיבה או אולפנה בדקו האם אתם מזדהים עם הקו הרחוני-חינוכי של המוסד. הישבו מה נכון לילדיכם, מה כדאי לו ומה מתאים לו.

חמישה סיפס
ש רותם אכחית
המקום איזכב:

פנו כבר היום לרותם:

מנהלת ייעוץ והכוונה של מרכז ישיבות ואולפנות בני עקיבא

052-5665503

התקשרו אליה. שלחו דוא"ל. היא תשיב על שאלותיכם, תדריך אתכם ותעזור לכם להבטיח עתיד טוב לילדכם.

yba.org.il | rishum@yba.org.il

יום עיון בתורת הנפש

בחירות ובחירה

יום הבחירות המתקרב, מזכיר לנו עד כמה
הבחירה היא חלק חשוב מהחיים שלנו

מהם הכלים שאנחנו
יכולים לגייס בשביל
לבחור בחירה טובה?

איך להתמודד עם התחושה
והתפיסה שהכל מוכתב לנו
בחיים ואין לנו יכולת בחירה?

מהן הדרכים לבחור
בין אפשרויות שונות
ומבלבלות?

10:00 לגברים - הרב משה גנוט בחירה או מזל: יסוד דרך העבודה הנפשית של הבעל שם טוב ויישום בחיים המודרניים
לנשים - גב' נעמה מנוסי - הבחירה והחירות לראות ולהיראות

11:00 הפסקה

11:15 הרב איתיאל גלעד' - "לבחור בשמחה"
על בחירה בשמחה ושמחה בבחירה

12:15 פרופ' גבריאל הנדלר - "את הדבר הקשה יביאנו אל משה וכל הדבר הקטן ישפוטו הם."

13:00 הפסקה

13:25 הרב נעם שפירא - "ניכרין דברי אמת" - היכולת לבחור בבטחון באפשרות שהופכת להיות נכונה, כחלק מתהליך "קביעה רצונית"

14:20 הרב אליהו לוי' - "להיות בוחר - בשבילי ובשביל הסביבה" - ההשפעה של הבחירה של על הבחירות של האנשים סביב, וכח ההשפעה של אדם בוחר על סביבתו

לפרטים והרשמה: <https://tic.li/Vz4QRLO>

היכל שלמה | קינג ג'ורג' 58 | ירושלים
כ"ט שבט תש"פ | 24.02.2020 | 09:45-15:30

מיכל וולנשטיין | MIHALVOSI@GMAIL.COM

אמא יקרה לי

יוצא לי, מתוקף תפקידי כמאמנת מרווקות לנישואין, למצוא את עצמי עומדת לעיתים בין הבחורה שמחכה לה הוא שימצא את אבדתו ובין האמא המודאגת שלה. אמא אוהבת, שרואה בבתה את כל האור והטוב ורואה את הימים עוברים ו... כואבת ממש. המקום הזה הוא כל כך לא פשוט בנפש גם אצל האם וגם אצל הבת. הבת שרואה את הדאגה, את הכאב, לא יכולה לעיתים לשאת אותו בנוסף על מקומה שלה, שגם הוא, בוא נאמר בלשון נעימה... לא קל בכלל. היא צריכה תמיכה, אהבה, היא צריכה את אמא שלה לידה, אמא - בית. אמא - חום. אמא - חיבוק (ופעמים רבות זה האבא... שיהיה ברווור). והאם, ממקומה הדואג, המנסה לעזור, לשנות, הרבה פעמים מוצאת את עצמה לא יודעת איך לנהוג... מצד אחד היא רוצה לעזור במאמצי החיפוש ולהיכנס לקבוצות וואטצאפ ולחפש בחורים טובים (הכל בדיוק אותו דבר גם אצל הורי הבחורים... למי שחשב אחרת) ומצד שני עומדת הרבה פעמים מול הבת שלא רוצה הצעה מאמא שלה; ולא כי היא ברגנית על מאיפה הוא יבוא אלא כי כל הצעה כזו מאמא מלווה בהרבה לחץ ל'כן', דחיפה ל'למה לא' ומיליון שאלות לגבי איך היה ומה היה אם באמת זה הגיע לכלל פגישה. אגב, אני ממש מבינה את האמהות... עם הרצון הכי כנה לעזור, אבל מה לעשות שתוך כדי ההתעניינות, ואיתה לעיתים קצת ביקורת על צורת החשיבה של הבת, הולכת לאיבוד האחת והיחידה שאני הכי צריכה עכשיו... את אמא.

"אני יכולה למצוא שדכניות, יכולה ללכת למאמנת, יכולה להתייעץ עם חברות, אבל אמא - אין לי שום יכולת לייבא ממקום אחר" ככה אמרה לי בדמעות מישחי לפני כמה ימים. כואב. הלואי שכולנו נקצור ברינה כבר... הגיע הזמן, אבל בינתיים בואו נעבור את התקופה הבאמת לא קלה הזו בצורה הכי טובה שאפשר.

אז יש מה לעשות...

אם יש הצעה, אפשר להעביר אותה דרך מישחי קרוב. הכרתי מישחי שהיתה בטוחה שהארוס שלה הגיע מחברה טובה. רק אחרי האירוסין, החברה גילתה לכלה שמי ששלח לה את המספר לבידורים היה לא אחר מאבי הכלה.

לעסוק בשידוכים. כל המתפלל (ומשתדל) על חברו נענה תחילה.

קבוצת אמהות. לעשות קבוצות של אמהות מאותה שכונה או קהילה, לאט לאט זה גדל ועוד חברות נכנסות, אמהות לילדים מעולים. וממש לא צריך לחכות לגילאים מבוגרים.

יש כמה זוגות שנוצרו ממשפחות שגרו באותו ישוב (מאוד נפרד) ולא ידעו אחד על קיומו של השני. מזל שהאמהות היו באותה קבוצה. סיפור אמיתי לגמרי.

הכוונה מקצועית. הרבה פעמים הידיעה שהבת הולכת להכוונה כלשהי כבר עוזרת להורים להירגע, כי יש מי שדוחף את הדברים ונכנס לעזור מבפנים.

לזכור כמה את חשובה בתור אמא. נסי לחשוב שאם היא היתה צריכה להתחתן רק בעוד כמה שנים, היו לך עוד נושאים רבים לדבר איתה עליהם. תתענייני בלימודים או בעבודה, אולי בא לה לטייל, בגדים, שופינג... לא חסר מה. תפנקי, תחבקי, סתם כי את גאה בה, תשאירי לה מכתב משמח על כל מי שהיא בשבילך.

ובפנים... בפנים, שם נעשית העבודה האמיתית, תתחילי לדמיין אותך ורקדת עם דמעות של שמחה בעיניים בחתונה שלה, רואה מסביב את האחים, השכנים, החברות, כולם בשמחה שלך. אושר. דמיון אמיתי כזה, מלא הנאה, שגם כשתצאי ממנו עוד תהיי בריחוף קטן ותלכי להכין את השמלה...

מתנה ענקית

אורי צוקר, ר"מ במכינת מכלול

הכלום הזה פשוט נופל עלינו פתאום. עם טיפת הגשם הראשונה אחרי חגי תשרי (מי זוכר אותם בכלל) כולנו פשוט מתרסקים לתוך השגרה האפורה והמשעממת, בלי ברקסים. איזה מזל שהכניסו חנוכה ופורים, אחרת היינו נגמרים טוטל-לוס.

החורף, אוי החורף, מה עוד לא אמרו עליו? משעמם, אפור, ריקני כזה, בקיצור, הכי רחוק מלהיות מרגש ואטרקטיבי.

אנחנו די מפונקים בסך הכל. אוהבים מאוד שעושים לנו את העבודה, הרבה פחות אוהבים לעבוד בעצמנו. תמיד כף שיש זמנים מיוחדים, אירועים שפותחים לנו את הלב לתפילה מיוחדת או ללימוד מזורף שפתאום נוחת עלינו. אבל למי יש כוח להתחיל להתפלל כששום דבר לא מאיר באופק?

האמת, גדלנו לתוך הפינוק הזה. הלחם שלנו נמצא על המדף במכולת (מי מאיתנו זרע את החיטה בשביל שיהיה לו לחם?) והמים זורמים בברז (אף אחד לא שואב היום מים בדליים). החלב לקורנפלקס לא גורם לנו לקום לפנות בוקר לחלוב את הפרה והאירוע הכי טראומתי ביום הוא הרגע שבו מכריחים אותנו לקום. אנחנו פשוט לא מסתדרים עם עבודה שחורה, בטח לא כזו שנדרשת לאורך זמן.

ובכל זאת, בואו נבדוק את עצמנו, האם היינו מוכנים לקחת מישוה לעבודה שמגיע רק כשבא לו וגם עושה רק מה שנוח ומתאים לו? הרי אנחנו בעצמנו מבינים שמשוה אמיתי בנוים רק עם: עבודה שחורה, עקשנות, דיוק, ועוד כל מיני מילים כאלו שחורות-אפורות.

תסתכלו על כל העצים האלה מסביב. הם נראים כאילו הם סיימו את הקריירה, אין להם עכשיו שום שואו וגם לא אטרקציה בקרבת מקום. הם בשקט ובסבלנות אין קץ עסוקים בבנייה פנימית של דברים, כשיגיע הקיץ הם יתחילו לראות את הפירות של עבודת החורף.

אם אנחנו רוצים לעבוד את ה' ברצינות, כנראה שכמו הרבה דברים אחרים בחיים שאנחנו מוכנים להשקיע בהם, גם כאן אנחנו נדרשים לעבוד עבודה אפורה וקשה שבסוף בונה משהו בריא ויציב.

אבל הרבה יותר מזה, יש לנו הזדמנות לתת לה' יתברך מתנה ענקית: את כל האפור והסתם וה"אין לי כוח". כן, הוא ממש בעניין של המתנה הזאת, למרות שאנחנו ממש לא חושבים ככה. הרי ה' צריך להיות המלך של כל הדברים בעולם, מי בדיוק ימליך אותו על כל האפור הזה? מלאכים? הם בכלל לא מכירים את הצבע הזה, הם כל הזמן רק רוצים לעבוד אותו. צדיקים? אותו כנ"ל. דווקא אנחנו, אלה הדפוקים למטה, יכולים להמליך אותו איפה שאף אחד אחר לא יכול.

יאללה, להפסיק להתבכיין, ולהתחיל לעבוד.

לרצות בלי לרצות

סוף סוף היא הגיעה ובפנים מבושות פתחה את הנושא שישב על ליבה. זה זמן רב שמבקשת להיפגש, אך בכל פעם דחתה את בואה באמתלה אחרת.

"מה העניין? ממה את מסתרת?" שאלתי בסקרנות. "אני אמא לא טובה", השיבה בשקט. "נכשלתי באימהות. הילדה שלי לא מוכנה לקבל את המילה שלי. במקום לייצר גבול ברור ושקט, אני נעשית כמו סמרטוט מולה, מחכה שתתרחצ ותקבל אותי כאם."

"ואת מוכנה לקבל את המילה שלך? את בטוחה במקום שלך כאם?"

היא חייכה ונאנחה. "אני יותר כמו בת, או ליתר דיוק כמו קבצנית. אני עומדת מול בתי הקטנה ומחכה שהיא תגיד לי שאני טובה וצודקת. כשהיא עושה סימנים של חולשה או של חוסר שביעות רצון, אני מיד מרימה את שולי שמלתי ורצה למלא את צרכיה, בטוחה שכנראה החסרתי ממנה משהו בזמן שניסיתי לסמן את הגבול."

נשמתי עמוק. שמעתי בקולה הדים מהילדות, מהולים בהווה מסוכסך. מבעד לחזות הנשית הבורגת מסתרת ילדה המנסה לרצות את אמה. ההדים לחוסר שביעות הרצון של האם עדיין מרעידים את ליבה ומאיימים על קיומה. דמות האם והבת נמזגו לאחת. "כשאת עומדת מול בתך", פניתי אליה, "את משחזרת את החוויה של ילדה המתחננת לפיסת אהבה, כמו שעמדת פעם מול אמך?"

עיניה נפתחו בפליאה. "איך עלית על זה? בול פגיעה! עד היום אני שמה את אמי במרכז של הכל, ובמקביל גם את בתי."

"ואיפה את? איפה המרכז שלך?" "אני לא קיימת. אני לא חשובה". דמעות החלו זולגות מעיניה.

"נפלאות דרכי ההשגחה", אמרתי לה. "הבת שלך מפגישה אותך בכל פעם מחדש עם נקודת החולשה הכואבת שלך. אם תבחרי את הפרשנות הנכונה, שתיכן תרוויחו מכך בגדול. את יכולה להמשיך לספר לעצמך שאת כישלון חינוכי, אך את יכולה גם להתחבר לנתיב הצמיחה ששלחו לך מהשמים, ולגדול."

היא קינחה דמעותיה והזדקפה. "חשבתי שאני מגדלת ילדה אחת", אמרה וחיכה, "ומסתבר שאני מגדלת שתיים – זו שבחוץ וזו שבפנים."

"בדיוק", אישרתי את דבריה. "כל חיכוך עם הבת שבחוץ הוא הזדמנות גם לגדל את הבת שבפנים, עד שתתגלה האמא המחוברת לעצמה ולשורשיה. הבת שלך משוועת לאם חזקה, שניתן לסמוך על הגבולות שלה ועל הבנת המציאות שלה. כל עוד הילדה שלך גדלה לחשוב שהיא יודעת מה טוב ומה רע והיא המחליטה, היא מאבדת את המשענת לסמוך עליה. חשבי כמה עומס מוטל על כתפיה. ברגע שאת תתחזקי ותכבדי את המילה שלך, גם הבת שלך תירגע ותחזור למידותיה האמיתיות. מצד האמת, היא הבת הקטנה, ואת האם הגדולה שנותנת את הביטחון והתוקף."

"איך אוכל להיות האם הזו הגדולה ברגעים המבהילים מול בתי, כשאני מרגישה חסרת אונים וחסרת ישע?"

"אלו בדיוק הרגעים שבהם את מוזמנת לחבק את עצמך מבפנים ולעסוף את נפשך ברחמי ה'. כשהפחד או החולשה יעלו, מלאי את ליבך באהבה וכוח ובקשי את ישועת ה'. בזכות התפילה שלך יאיר בבית אור חדש. הרצון שלך יתבהר ואת תתחברי לעצמך ולעוצמתך. במקום להיכנס למאבקי כוח שייגמרו, על פי רוב, בתבוסתך, היכנסי פנימה והתחזקי. באופן הזה את תהפכי לא רק לאמא, אלא גם למגדלור. את התוקף והמקום שלך תוכלי להשיג לא בחיל ולא בכוח, אלא בקול דממה דקה."

לאחר כמה ימים היא הגיעה מחויכת לפגישה. "אינך יכולה לתאר את ההפתעה שחולל השקט", אמרה בשמחה. "במקום להתחנן ולרצות, לאיים ולהצטרק, כמו התכנסתי אל הרחם של רחמי ה' – והתחזקתי. הרגשתי כאילו הפכתי להיות צינור לאור ה' בבית. מהרגע הזה הכל השתנה."

חיכתי בשמחה. "כשאת עלית, כל הבית עלה אתך."

הרב דניאל סטבסקי שליט"א
נשיא הישיבה

הרב ראובן טיליס שליט"א
מקים וראש הישיבה

רבי יעקב יוסף כהן שליט"א
ראש בית המדרש, ראש הכולל
לפנימיות התורה

אם הלב שלך בוער לה' יתברך,
ההרשמה עדיין פתוחה

ספרא וסייפא

**הישיבה הגבוהה
לחוסידות ואומנות לזימנה**

אנו מודים לך על שאתה מוכן ללמוד תורה על פי הפנימיות, עבודת המידות, הגוף והנפש על פי חסידות הבעש"ט הקדוש, בניית קומת הגוף ועירובן לקדושה, דיבור חכם וטוב, אנו מודים לך על שאתה מוכן ללמוד תורה על פי הפנימיות, עבודת המידות, הגוף והנפש על פי חסידות הבעש"ט הקדוש, בניית קומת הגוף ועירובן לקדושה, דיבור חכם וטוב

פרשת יתרו | ברוך ה' - מפי הגוי

מובהקות לנדיבות רוחנית כלפי שאינם בני ברית. חשבו עתה על חודש תשרי, הקדוש בחודשים. ביום הראשון של ראש השנה, קריאת התורה מספרת בהולדת יצחק אך ממשיכה לגירוש הגר וישמעאל, בהצלחת בידי המלאך, ובדברי המלאך להגר: "מה לך, הגר? אל תיראי, כי שמע אלהים אל קול הנער באשר הוא שם. קומי שאי את הנער והחזיקי את ידך בו, כי לגוי גדול אשימנו" (בראשית כא, יז-יח). ישמעאל לא נועד להיות נושא הברית, אך הוא נושע ואף נתברך.

בעלות המנחה ביום כיפור, לאחר שבילינו כבר את רוב היום בצום ובתפילה ובוודאי, אנו קוראים בספר יונה ומגלים כי חמש מילים שאמר הנביא, "עוד אֶרְבְּעִים יוֹם וַיִּנְיָה נְהַפְכָת" (יונה ג, ד), הספיקו כדי לגרום לכל תושבי העיר האשורית, אויבת ישראל, לחזור בתשובה. מסורת ישראל רואה באירוע זה מופת לתשובה קולקטיבית.

עדיין בחודש תשרי, בחג הסוכות, אנו קוראים בנבואת זכריה כיצד באחרית הימים יבואו כל הגוים לירושלים לחוג את חג הסוכות (זכריה יד, טז-יז).

אלו הן שלושה דוגמאות מובהקות לגישה אוניברסלית. אין משתמע מהן שבאחרית הימים כל הגוים יתגיירו - אלא דבר שונה: שכולם יכירו בא-ל האחד, בורא העולם וריבונו.

הרעיון שאפשר להימצא מחוץ למעגלותיה של דת מסוימת, ועדיין להיחשב בעיני מאמיניה כמי שמאמין בא-להיה, הוא אכן רעיון נדיר בעולם הדתות. מצויה הרבה יותר הגישה האומרת: א-ל אחד, אמת אחת, דרך אחת - ומי שאינו הולך בדרך זו הם הכופרים, הדיוטה התחתונה של האנושות.

מדוע אם כן מבחינה היהודית בין האוניברסליות של אלוקים לבין הפרטיקולריות של יחסינו איתו? התשובה: כי הדבר עוזר לנו לפתור את הבעיה הגדולה ביותר שהאנושות מתמודדת איתה, עוד מימי קדם: איך אני יכול להכיר בכבודו ובשלמותו של הא-ל האחר? ההיסטוריה והביולוגיה צרבו בתודעת האדם יכולת אלטרואיסטית כלפי האנשים הדומים לו, ותוקפנות כלפי האנשים שאינם כמותו. אנחנו טובים, הם רעים. אנחנו חפים מפשע, הם אשמים. לנו האמת, הם חיים בשקר. לצידנו נמצא אלוקים, לצידם לא. מן הנטייה הזאת נולדו פשעים רבים של עמים כלפי עמים אחרים.

משום כך מלמדנו המקרא דרך אחרת. נוח, אליעזר ויתרו הם אנשי אלוקים אף כי אינם מבני בריתו. אפילו תושבי נינוה נעשים למופת של שמיעה לנביא וחזרה בתשובה. אלוקים בירך את ישמעאל כשם שבירך את יצחק. אלה הם שיעורים מהדהדים.

קשה לחשוב על עיקרון נחוץ יותר במאה ה-21. הבעיות הגדולות שהאנושות מתמודדת עמן - שינוי האקלים, הפערים הכלכליים, לוחמת הסייבר, האינטליגנציה המלאכותית - הן גלובליות, אבל יכולת ההשפעה הפוליטית היעילה שלנו היא לכל היותר לאומית. יש אי-הלימה בין הבעיות שלנו לפתרונות הזמינים לנו. אנו צריכים למצוא דרך לשילוב בין האנושיות האוניברסלית שלנו לבין הפרטיקולריות שלנו, הדתית והתרבותית.

את זאת עושה התורה בספרה לנו על נוח, על עבד אברהם ועל יתרו האומרים "ברוך ה'". הם מודים לו באותה לשון שבה אנו מודים לו כיום. אלוקים הוא אוניברסלי. כזו היא האנושות כולה שנבראה בצלמו. אבל ההתגלות והברית בהר סיני הן פרטיקולריות. הן שייכות לסיפור שלנו, לא לסיפור האנושי האוניברסלי.

אני מאמין שהיכולת להיות פרטיקולריים בהותנו ואוניברסליים במחויבות שלנו לעתיד האנושות היא המסר החשוב ביותר שאנו היהודים יכולים להביא אל המאה ה-21. אנחנו שונים, אבל אנחנו אנושיים. על כן, הבה נפעל כולנו יחד, כל עם בתרומתו הייחודית, לפתור את הבעיות המשותפות היכולות להיפתר רק בפעולה משותפת.

הבעל שם טוב, כך מספרים, היה מהלך בעיירות ובכפרים ושואל יהודים לשלומם. וכולם, גם עניים שבעניים, היו עונים כמובן, כדרך יהודים מאמינים, "ברוך השם". גם יהודים שלא זכו לעושר ולהצלחה, ואפילו כאלה שאינם מצויים בלימוד תורה, יודעים כי יש להם סיבות טובות להודות לה'. כשהיו שואלים את הבעל שם טוב עצמו מדוע הוא שואל תמיד לשלום הנקרים בדרכו, היה עונה בפסוק: "וְאֵתָהּ קְדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל" (תהילים כב, ד). בכל פעם שיהודי אומר "ברוך ה'", הוא משתתף בתהילתו זו בהכתרת ה' ועושה כיסא לשכינה.

המילים "ברוך ה'" מופיעות בפרשת השבוע שלנו. אך לא אדם מבני ישראל אומר אותן. האומר הוא יתרו, כוהן מדיין, חותן משה. כאשר הוא שומע כי הוציא ה' את ישראל ממצרים, ומתעורר בכל אשר עשה אלוהים למשה ולישראל, הוא לוקח איתו את בתו ציפורה אשת משה ואת נכדיו גרשום ואליעזר ומצטרף אל מחנה ישראל במדבר. משה מספר לו על התלאות ועל הטובות, ויתרו עונה: "ברוך ה' אֲשֶׁר הֲצִיל אֶתְכֶם מִיַּד מִצְרַיִם וּמִיַּד פְּרַעֲה, אֲשֶׁר הֲצִיל אֶת הָעָם מִתַּחַת יַד מִצְרַיִם" (שמות יח, י).

שלושה אנשים בתורה משתמשים בביטוי הזה, וכולם אינם בני ברית. הראשון הוא נוח: "ברוך ה' אֲלֹהֵי שָׁם" (בראשית ט, כו). השני הוא עבד אברהם, אליעזר על פי המדרש, הנשלח למצוא אישה ליצחק: "ברוך ה' אֲלֹהֵי אֲדֹנָי אֲבְרָהָם אֲשֶׁר לֹא עָזַב חֶסְדוֹ וְאֶמְתּוֹ מֵעַם אֲדֹנָי" (בראשית כד, כז). השלישי הוא כאמור יתרו.

האם זו מקריות, או דפוס מובהק? מדוע תהילת-ה' זו מצוטטת מפי נוח, אליעזר ויתרו, ואילו מפי בני ישראל אנו שומעים כמעט רק תלונות (למעט שירת הים, כמובן)? אולי מפני שזה טבע האדם: אדם רואה בעיקר מה חסר לו, ואילו אחרים המתבוננים בו מיטיבים ממנו להבחין בברכות שבחיינו. אנחנו מתלוננים, ואחרים תמהים איך זה שאנחנו מתלוננים כשיש לנו דברים כה רבים להודות עליהם. זהו הסבר אחד.

אך אפשר שלפנינו סימפטום לעניין עקרוני יותר. התורה רומזת כך לרעיון מורכב שממעטים להבינו: שאלוקי ישראל הוא אלוקי כל האנושות, אך לא כן דת ישראל. בניסוחו של רבי עקיבא בפרקי אבות (ג, יד): "חביב אדם, שנברא בצלם... חביבין ישראל, שנקראו בנים למקום".

אנחנו מאמינים שאלוקים אוניברסלי. הוא ברא את העולם. הוא ססידר את הכוכבים במשמרותיהם ברקיע. הוא שחולל את החיים ויצר את האדם. האכפתיות שלו אינה מוגבלת לעם ישראל. כמאמרנו פעמיים ביום, במזמור "אשרי": "טוב ה' לכל ורחמיו על כל מצִּישׁוֹ" (תהילים קמה, ט). אין צורך להיות יהודי כדי להתמלא ביראה כלפי הבורא, או כדי לזהות, כיתרו, את חותם אצבעותיו בניסים שהוא מחולל. קשה למצוא עוד ספרות דתית קדומה הנוהגת כבוד כזה ברמויות העומדות מחוץ לגבולות אמונתה.

הדבר נכון לא רק באשר לשלושת אומרי "ברוך ה'". התורה קוראת למלכיצדק מלך שלם "כִּהְיֶה לְאֶל-עֲלִיּוֹן". גם הוא מברך את ה': "ברוך אֲבְרָם לְאֶל-עֲלִיּוֹן קִנְהָ שָׁמַיִם וְאֶרֶץ, וּבְרוּךְ אֶל-עֲלִיּוֹן אֲשֶׁר מִגֵּן צָרִיד בִּידֶךָ" (בראשית יד, יח-כ).

דוגמה נוספת: ערב מהפכת סדום ועמורה, אברהם הפציר בה', "חַלְלָה לְךָ מִעֲשֵׂת פְּדָבְרִי הַזֶּה לְהִמִּית צְדִיק עִם רָשָׁע וְהִיָּה כְצִדִּיק פְּרָשָׁע" (שם יח, כה). והנה, דבר דומה אומר כעבור שני פרקים אבימלך מלך גרר. כאשר ה' אומר לו שהוא ימות על כי לקח את שרה, מצטדק אבימלך שעשה זאת בתום לב, כי אברהם אמר לו שהיא אחותו, וקורא, "אֶל-דְּנִי, הֲגִי יָגֵם צְדִיק תְּהָרֵג?" (שם כ, ד).

שימו לב גם לכך שפרשתנו, הפרשה הכוללת את עשרת הדיברות ואת ברית סיני, המאורע החשוב ביותר בהיסטוריה היהודית, נושאת את שמו של יתרו, שאינו מבני ישראל. דווקא לפני מעמד הר סיני משבצת התורה עצות ארגוניות שכוהן מדיין נותן למשה. כל אלו הן דוגמאות

לציון 75 שנים
לניצחון על גרמניה הנאצית

צילום כריכה: Shutterstock.com / Dmitrijs Mihjevs

בקרוב!

**מגילת השואה
והתקומה**
מאת ד"ר חגי בן ארצי

סקירה היסטורית תמציתית של ימות השואה תרצ"ג-תש"ה | 1933-1945, מתוך הפניית מבט אל ההקשר הרחב של תהליכים אשר התרחשו באירופה ורדיפת יהודיה עוד לפני תקופה זו. מתוך מבט יהודי-אמוני-חינוכי ברוח בית מדרשו של הרב קוק ותלמידיו.

▪ מותאם לתלמידים ומורים ללימוד משותף ולקריאה עצמית ▪

'מגילת השואה והתקומה' מצטרפת לסדרת המגילות ההיסטוריות בהן פורש ד"ר חגי בן ארצי, בסגנון קולח ומרתק, את תולדות עמנו מתוך מבט היסטוריוסופי-אמוני ייחודי ומרתק.

<<< ניתן כבר כעת להזמין מהדורה ממותגת למוסדכם. לפרטים יוני: 052-3003779 >>>

לפעמים כשאתה פוגש את האדם שמאחורי השיר נכונה לך אכזבה. אתה רואה אותו גם בקטנוניות, במחשבות הפחות שבתיות שלו. עם זלדה זה היה ההפך. ככל שהכרתי אותה הבנתי שהיא חיה מעבר לשירה שכתבה.

המשוררת זלדה רצתה שהוא ישרוף את כל כתביה. הוא לא הסכים - מוריו למוסיקה רצו שילמד לפי מתודות מקובלות. הוא לא הצליח - תלמידיו היו יכולים לפתח קנאה ותחרות, הוא לא נתן לזה לקרות - ראיון נדיר עם איש נדיר. אבי טאוב משוחח עם ראובן (רובי) קסל על הלחנה, לשון הקודש וזלדה המשוררת שציורים פרי מכחולה מלווים את הכתבה

ה

דור הזה מלא מחפשים רוחניים. אנשים יושבים טוב אבל הלב נודד עם רוחות מארצות רחוקות ומעולמות עליונים. לפעמים אפשר ממש להרגיש שנשמות נאצלו באשכולות: פוגשים מישהו ונדמה כאילו השיחה אתו מתחילה מהאמצע, כאילו עד כה צעדנו יחד, אוחזים יד ביד, בקווים מקבילים ובעיניים עצומות.

בכל יום שני בערב הייתי עוזב את חמשת ילדינו על אשתי היקרה ודוהר על היונדאי החבוטה שלנו בעליות הפתלתלות של ירושלים כדי להצטרף - באיחור אופייני - לחבורה של רובי קסל. החבורה, הכמעט סודית, נפגשת בשכונת קטמון כדי ללמוד הלחנה מתוך התעמקות בשורשים של המוזיקה שקיימים בכריאה ובתוכנו. חבורות אחרות נפגשות ללמוד אצלו את שורשי לשון הקודש. רובי [68], חוזר בתשובה, מורה להלחנה וללשון התורה המתעמק בשורשי לשון הקודש ובאותיותיה, הכיר מקרוב כמה מן המחפשים הרוחניים הגדולים בדור הקודם כגון פנחס שדה, ולמד שנים אצל מורים כמו ימימה. יותר מכל הוא הכיר את זלדה המשוררת הירושלמית, שהפקידה בידי האמונות את כל שיריה, רשימותיה וציוריה שלא ראו אור, חודשיים לפני מותה.

בשעת לילה מאוחרת אני צולל עם רובי לשיחה על הלחנה, על לשון הקודש ועל הספר החדש של זלדה שיוצא לאור בימים אלה.

רובי, מתי גילית שאתה רוצה ללמד אנשים להלחין?

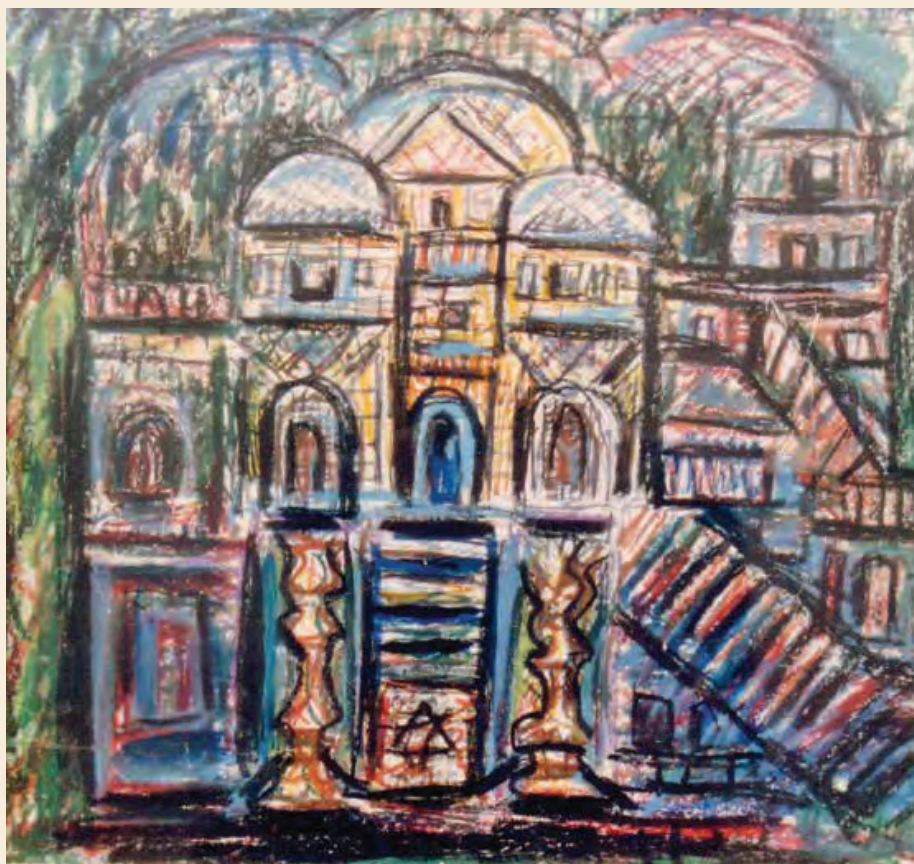
"מיד אחרי הלימודים באקדמיה בירושלים, שם למדתי את תורת המוזיקה וגם הלחנה, ובמקביל גם כינור. בשיעורי המתודיקה באקדמיה התגליתי כמורה גרוע ביותר. עשייתי פחות או יותר את כל השגיאות האפשריות..."

"בתוך המסגרת היה לי קשה. ואז התחלתי ללמד ילדים בקונסרבטוריון. ושם נוצרו תנאים שהתאימו לי: קבוצה של ילדים צעירים ומוכשרים שבאו ללמוד מרצונם כי היה להם רצון להלחין. היו לי קבוצות של ילדים שלמדו איתי חמש שנים ברציפות. לפעמים המשיכו אחרי הצבא. חלקם כיום מוזיקאים מקצועיים הרבה יותר ממני. מאז, במשך למעלה מארבעים וחמש שנים, אני מלמד במסגרות שונות קבוצות של כשמונה אנשים שנמשכים למוסיקה בכלל ולהלחנה בפרט, בין אם יש להם ניסיון קודם במוסיקה ובין אם לאו."

מקצבים חלולים וצלילים מסתוריים

מה אמרת לתלמידים לעשות? אתה זוכר?

"לא אמרתי לעשות. לא דיברנו על קומפוזיציה. גילינו יחד את בסיס החוקיות של המוסיקה, וזה, ביחד עם אלתור ועם חשיפה רחבה למוסיקה יהודית (מכל העדות), קלאסית, הודית, אפריקאית, דרום אמריקאית ועוד ועוד, עורר בהם רעיונות מוסיקליים משהלם. האופן שבו לימדתי, היה שונה מאד ממה שלמדתי בזמני באקדמיה, משום שבאקדמיה העיקר היה הציורפים המוסכמים, ולא הצליל עצמו, לא הפעמה עצמה."

שלוש ולימדתי ילדים בחיידר, לימדתי ב'מכללה' בבית וגן ועוד ועוד אך עם השנים יותר ויותר עברתי להוראה למבוגרים. אני מוכרח להגיד, בכל מקום התגובה היתה מאוד דומה ביסודה, מגיל שלוש ועד שבעים ומעלה: משהו שכבר נמצא בתוכנו התעורר מאליו ורטט."

מה התגובות?

"התגובות הן תהודה, התרגשות, גילוי מחדש של מה שאנחנו דשים תחת כפות רגלינו, ובעקבות זה מענה בדמות פתיחה של שערי היצירה."

"צריך אחר כך כמוכן כלים, גם כדי לעצב וגם כדי לרשום את הדברים שעולים. אחרת יהיה אמנם נפלא, אבל זה לא יישאר בידינו. אגב, יש גם אנשים כאלה, שלא רוצים בכלל לעצור את הזרימה ולשים בכליהם, אלא רק לאלתר ולהתחדש ללא הרף. זו מעלה מאוד מאוד גדולה, שגם היא קיימת. אבל אנחנו תמיד על שני אפיקים: גם לתת לרגע לדבר, להגיב בצורה ספונטנית וממש מיידית. וגם לעבוד על דברים עד שהם יגיעו לכלל חיבורים שכבר אינם זקוקים לי, שהם גמורים ויכולים ללכת לדרכם."

מעגלים נסגרים

"בהתחלה הייתי מלמד קבוצות מעורבות, תלמידים ותלמידות. אחר כך, עם השמירה ההלכתית, זה יותר ויותר עבר לעבודה עם בנים בלבד, משום שעיקר העבודה בנוי על שירה, לא בפסנתר ואפילו לא בכלים אחרים. השירה יחד לאורך זמן - לפעמים מדובר בשירה של צליל אחד או אינטרוול [=מרווח מוזיקאלי] אחד במשך שעה ויותר - יוצרת מפגש ישיר, איש עם עצמו ועם חברו, ובינינו לבין הצלילים. לכן, העבודה היא תמיד בקבוצה ותמיד בשירה. יש עד היום קבוצות ארוכות טווח: בדיוק היתה לי קבוצה שסיימה לימוד של ארבע שנים. הם חיברו חיבורים כל כך נפלאים, שבאמת אין לי

למה אתה מתכוון?

"ילד שלומד לנגן - מלמדים אותו לספור. יש מסגרת חלולה של תיבות ומשקלים וכדומה. לכל פעמה או אירוע אין מובן או משמעות אלא בתוך ההקשר. על גבי המסגרת החיצונית הנתונה אתה מנסה לעשות דברים משלך. אבל באמת הפעמה היא פעמת הלב ולא תקתוק נספר, יש בה רטט. וכך גם הצליל."

למה זה הפריע לך? הרי גם לאותיות אין מובן בפני עצמו אלא בתוך הקשר של מילה ומשפט!

"אני חושב ומרגיש בדיוק הפוך: כל צליל, כל אות, כל דבר בכלל בעולם - הוא חי ומסתורי. לא רק הציורפים שלו מעניינים, הוא עצמו דבר חי, הוא עצמו 'הדבר' שאותו מחפשים."

מתי חשבת את המחשבה הנפלאה הזו?

"מילדות. אבל זה התחדד מתוך הלימודים באקדמיה, למרות שהם לא התכוונו לזה, בין היתר מלימודי האקוסטיקה (הצד הפיזיקלי של המוזיקה). גיליתי שם מה מתרחש בתוך תחומי צליל אחד. והגילוי הוביל אותי לבנות מחדש את מערכת הצלילים לא ממוסכמה נתונה אלא מתוך הגנוז בכל צליל. לאט לאט גליתי שמי שצולל לתוך עומק של צליל תיפתח לו כמניפה המערכת של החוקיות המוזיקלית, אפילו במורכבות כביצירותיו של באך, וגם ייפתחו לו שבילי היצירה. ובלבד שבאמת יטה אוזן."

"עם השנים גיליתי שהתהודה, שהיא יסוד תורת המוסיקה, מעוררת רטט ותהודה גם בנפש. והנפש מגיבה בין היתר ביצירה, כל אחד על פי נטייתו ומורכבותו. אני מעולם לא הכתבתי לא סגנון, ולא דרשתי מורכבות. יש תלמידים שחיברו רביעיות, ואחרים שנשאר תמיד במנגינות חד קוליות. העיקר הוא הקשב והגילוי של החוקיות שטמונה במה שברא בורא עולם."

יש איזשהו מאפיין לתלמידים שלך?

"לימדתי את כל הגילאים: לימדתי ילדים בני

לקבוצה כזאת? יש דברים שאפשר לעשות מהבית?

"אני חושב שאי אפשר להמיר בשום צורה את התהליך החי שמתהווה בקבוצה. אבל בכל זאת יש דברים שניתן לעבוד עליהם לבד. הדבר הראשון זה סוג של ויפאסנה. אנחנו כל כך רדופי צלילים יומם ולילה, עם כל המכשור ועם סוג המוזיקה האגבית שאופפת אותנו. נשמטת בלי משים ההתחלה של כל הדברים שאנחנו מדברים עליהם: הדממה. משם בוקעים הצלילים. ומשם יכולה לבוא התחדשות. כשיש מהומה והמולה בלתי פוסקות כדי למלא ריק, המונה של רומי, מבול צלילים וגירויים - קשה מאוד להקשיב פנימה. אז מי שיכול - אולי דבר ראשון לעשות זה לנסוע למדבר ולהיות שם שבוע או עשרה ימים בלי שום דבר - שום מכשיר, שום פלאפון, בלי ספר אפילו. פשוט להקשיב ללילה. זו אפשרות למפגש מחודש עם עולם הצלילים."

ובנוגע ליצירת מוזיקה ממש, מה אפשר לעשות לבד?

"כשאנחנו ילדים, אנחנו מציירים מאלינו. אנחנו לא רק מעתיקים תמונות של אחרים או ממלאים צורות ריקות שמציירים בשבילנו. להפך, ילד מצייר באופן טבעי מעולמו ומהרהורי ליבו. במוזיקה זה קורה קצת פחות למרות שגם זה טבעי לגמרי וילדים עושים את זה. אבל העולם המערבי משרד שעד שלא תלמד תווים וסולמות וכל מיני מוסכמות אחרות אין לך זכות ליצור. הדבר הזה משתק. כאילו אומרים לילד - "כשתגדל תבין". במוזיקה, בניגוד לציור, זה לפעמים אפילו לא נפתח מלכתחילה.

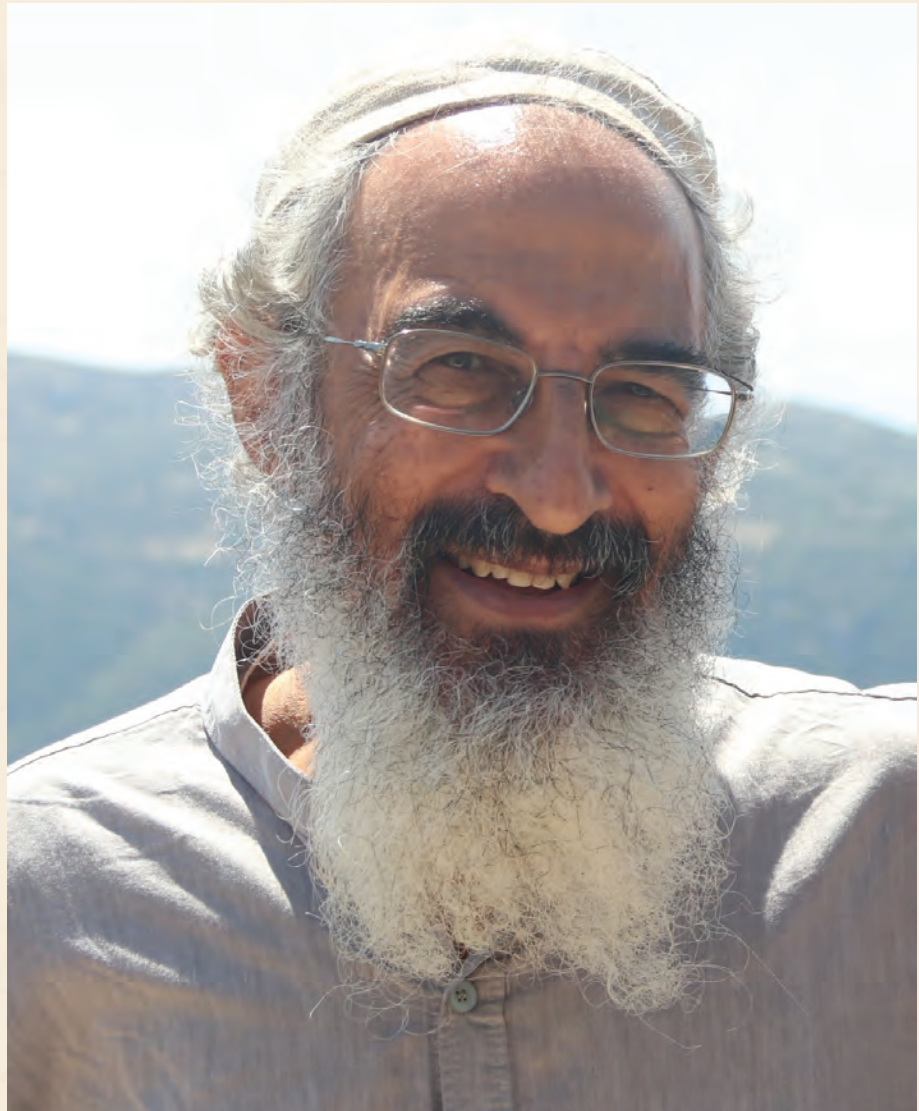
"אז צריך כמבוגר לנסות קצת להחזיר את התחושה של ילד. שמנסה לשיר לעצמו, שמשתעשע בלי התחייבות, בלי 'בסדר' ו'לא בסדר'. כמו ילד שיכול לשמוח בקול שלו. אלו דברים ראשוניים מאוד. צריך לנסות קצת ולהביא אותם לידי ביטוי.

"הבסיס של הכל הוא לא טכני. פעימות הלב הן פעולה של חיים, לא דבר טכני. אני אישית, כשאני שומע מוזיקה שהקצב שלה נתון בידי מכוונה, כלומר שיש מאחוריה תקנוק שווינוני בלתי פוסק, אני מתרחק. זה לא חי. זה יכול ליצור רושם מהמם, אבל יש שם משהו כבר לא חי."

לפני הרבה שנים למדתי קצת בובנאות אצל יהל חזן. בשיעור הראשון הוא אמר שהדבר הכי ראשוני והכי חשוב, זה הרעד הטבעי. כשאתה שם בוכה על הירד, גם אם היא לא עושה שום פעולה, אם אתה במודעות וכוונה לבוכה יש לה איזה רעד קל כזה. תנועה עדינה שהופכת אותה לדמות חיה, בניגוד לבוכה שנחה על המוט ונראית מתה.

אחד הדברים שאמרת לנו במפגשים זה לשמוע את הניגון של המילים. נגיד, אם יש דיבור אמיתי אז הדיבור לא נשמע כמו הקריינית של הווייז, יש בו איזו ניגון שמתקפל בתוך כל משפט. בטח אם זה משפט חשוב, או משפט עם רגש.

"זה פשוט. אנחנו יוצאים משבת שירה. המילה 'שירה' בעברית, בלשון הקודש, היא בעת ובעונה אחת גם - poetry - singing וגם - החלוקה אמנם אפשרית, יש ניגון בלי מילים ויש מילים בלי ניגון, אבל החיבור הוא חיבור עמוק יותר מן החלוקות שלנו. הרבה פעמים אפשר בכל מיני

אנחנו כל כך רדופי צלילים יומם ולילה, עם כל המכשור ועם סוג המוזיקה האגבית שאופפת אותנו. נשמטת בלי משים ההתחלה של כל הדברים שאנחנו מדברים עליהם: הדממה. משם בוקעים הצלילים. ומשם יכולה לבוא התחדשות.

הקבוצות שלך, אפשר לקרוא להן 'סודיות'. אין להן פרסום, אין יח"צ. הן משהו שמתגלגל מפה לאוזן בקבוצות של יודעי דבר או של מחפשים רוחניים. יש בהן אור גדול. יש משהו מזה שאתה יכול לשתף קוראים שנמשכים לזה ולא נקלעו

מילים."

בדרך כלל יצירה נתפסת כמשהו שבין אדם לעצמו, בתיאור שלך נשמע שהאינטרקציה בין המשתתפים תוספת מקום גדול.

"כשעובדים בהלחנה ונמצאים בקבוצה, הסיכון לקנאה ותחרות, מוסווים או גלויים, הוא עצום. עם ילדים הסיכון גדל עוד יותר. בכל רגע אתה נמדד מול כולם אם אתה יותר טוב או פחות טוב, אם הצלחת או נכשלת, אם מחאו לך כפיים יותר או פחות. אחד הדברים שהתרחשו בקבוצות הראשונות האלה ומתרחשים גם עכשיו בקבוצות שיוצא לי ללמד, זה שנוצרה איזשהי אחווה מאוד מאוד מיוחדת, שלפעמים יותר חשובה לי מהכל. יש באמת פרגון אמיתי אחד לשני.

"בקבוצות הראשונות שלפני הרבה שנים, בקונסרבטוריון, היה בכל סוף שנה קונצרט סיום. אחת מן הנוכחות בערבים האלו היתה המשוררת זלדה. ואחת התלמידות שלמדה אצלי כמה וכמה שנים בשיעורים האלו היא רחל סמו, שעכשיו משמשת כראש העמותה להוצאת כתבי זלדה לאור. דרך הערבים המוסיקליים הכירה רחל את זלדה כנערה צעירה. מעגלים נסגרים."

נסו את זה בבית

בית מדרש לאהבה

בירור יסודי בסוגיות הזוגיות והמשפחה

צורה נבוכים
לגיל הנעורים

מתוך עומק רוחני
ומבט אופטימי
נוגעים ספרי הרב אלי שיינפלד
בלב ליבו של גיל ההתבגרות.

ניתן להשיג ברשות
ובחנויות הספרים
המובחרות

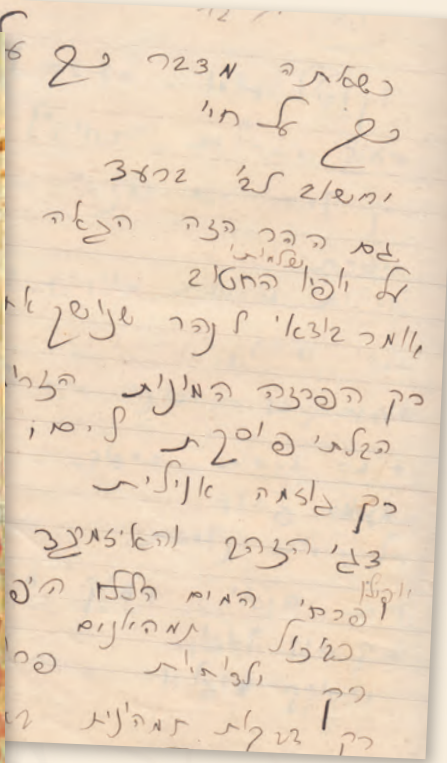
שיחת חינוך:
1-801-700-201

מבצעים והטבות לחברי מועדון באתר:
www.beitel.co.il

חנות ההוצאה: רח' בית הדפוס 6, ירושלים 02-6427117

ספריית בית אל

אחרי שלושים שנה. כתב ידה של זלדה

צורות לשמוע את המנגינה במילים שנאמרות, באופן שאני אומר אותן, ולאט לאט להפוך את האמירה לניגון. גם את זה כל אחד יכול לעשות לבד."

מוזיקה חסידית ומוזיקת עולם

איך אתה רואה את הניסיונות ליצור תרבות של מוזיקה יהודית חדשה, מאיפה כדאי לשאוב מקורות השראה?

"אני מרגיש שצריך לפתוח את עצמנו לכל מוזיקה בעולם שהיא קשורה למה שאנחנו מדברים. ובמיוחד אם מדובר באנשים שלא ממשיכים מסורת מוסיקלית של דורות אלא מגששים דרכם אל מסורת מתחדשת. צריך לאסוף מכל מקום כמו שאוספים זרדים לקן. כי אם אנחנו חושבים על החזרה שלנו לכאן, לארץ, הלא כבר נעשו המון ניסיונות מוסיקליים ליצוק תרבות מוסיקלית מחודשת. חלקם גם מאוד יפים. אמנם אי אפשר ליצור תרבות ככוח, כמובן, ויש תהליכים, אבל אני חושב שחלק מהעניין הוא להסכים להיפתח להרבה מאוד סוגי מוזיקה כדי שבסוף נקבל משהו שהוא אמירה מקורית גם שלנו ככלל וגם של כל אחד כיחיד."

במה מתייחד הניגון החסידי?

"מה שבחסידות בולט מאוד זה שהניגון קיבל משמעות מעבר למילים. משמעות ישירה של המית הלכ ושל עבודה. אפשר לתקן את המציאות בניגון. הרבה פעמים המוזיקה נתפסת רק כחוכמה נלווית או כחוויה אסתטית או כאיזושהי תיאוריה מוסכמת. החסידות, וכמובן גם מסורות יהודיות אחרות, בעיקר של עדות המזרח, העלתה אותה למקום עליון ביותר. למקום שבו נגמרות המילים. ועוד דבר: במוזיקה קשה מאוד לזייף, מפני שמה שאתה אומר, זה מה שקולט השומע. ולא תמיד כך במילים."

אתה כופר בנוקשות של כללי היצירה, ומצד שני מפנה לשמיעת מוזיקות מוקפדות מאוד. איך זה משתלב?

"הנקודה בעיניי היא שבאופן שבו אני למדתי מוזיקה מילדות, חוקים נתפסו כקונבנציות (מוסכמות). היית חייב לקבל אותם על עצמך כי ככה עושים. זה מותר לעשות, זה אסור לעשות. כי כך קבעו. אני חושב שהמעבר שזכיתי לעשות בחיים הוא לגלות שמה שנקרא קונבנציות אלו חוקים עמוקים ביותר שהבורא חקק בבריאה, שבמוזיקה מתקיימים באופן ישיר הרבה יותר מאשר במילים שבשפות המקובלות. כשאתה מגלה חוקיות שהיא עמוקה, גם בעולם הצלילים, גם בעולם המספרים, וודאי בעולם האותיות, זה מפעים. התבוננות שכלתנית וחקרנית היא לעתים קרובות מייבשת ומצננת, אבל הגילוי של עומק המבניות והחוקיות זה דבר שמעורר התפעמות עצומה. וזה הדבר שבעיניי הוא חיבור פנימי ביותר של העולם של הצלילים והמוזיקה לעולם של האותיות והתורה."

לא להגדיר אלא לפגוש

טוב שהגענו לכאן - איך אתה חוקר את לשון הקודש?

ולא הבנת כלום. אתה יכול לצרף לחקירה הזאת כל מיני רעיונות נעלים - אבל עדיין, כשאתה נשאר במישור הזה, בין אם תסתכל על דברים יותר גבוהים או פחות גבוהים, אתה נשאר באותו מישור. כלומר, יש לך תמונת עולם. התמונה הזו יכולה להתחלף אבל היא תמיד נשארת תמונה.

"לשון הקודש, שמתגלגלת תחת לשוננו יום יום, יש בכוחה להעיר בתוכנו מציאות, לא תמונת מציאות. מפני שהיא לא רק מייצגת דברים קיימים על ידי מוסכמות שקבעו בני אדם, אלא שבאמצעותה נבראו ונבראים הדברים. וכזה היא שונה מכל לשון."

אתה יכול לתת דוגמה למילה שמעירה בתוכנו מציאות?

"שים לב למילה 'מושגים'. כשאתה אומר 'מושג' אתה כבר אומר שלא הבנת. כי כל דבר 'מושג' הוא כבר נגמר - יש לו הגדרות, הוא סופי. ברגע שהוא הגיע למקום הזה הוא כבר איבד את החיות. דבר חי הוא רוטט, הוא צומח, הוא אף פעם לא יתגלה כמשהו סטטי, תמיד יהיה מחליף צורה. לכן כשאתה אומר 'מושג', אתה בעצם לא משיג. ומה שאתה משיג הוא לא הדבר הנכון. המושג הוא חשוב בדרך לדבר, אבל זה לא הדבר עצמו. הדבר עצמו, כל דבר, הוא יישאר לעולם לא מושג, אחרת הוא לא חי.

"ובכל זאת ההתחלה היא כן במושגים שלנו, כי שם אנחנו נמצאים. נגיד, אני יכול לשאול קבוצה מה זו 'אמונה'? אני אקבל תשובות, לא כמספר המשתתפים, אלא יותר מאשר מספר המשתתפים, כי יש כאלה שיתנו שתיים-שלוש הגדרות שונות שיש להם בפנים. אני תמיד מבקש לא הגדרה מילונאית, אלא מתוך מה שכל אחד חווה. מהר מאד מתגלה שגם במילה כל כך יסודית כמו 'אמונה', אנחנו לא מדברים על אותו דבר כשאנחנו משתמשים באותה מילה."

אבל דווקא זו מילה שידוע מראש שהמובן שלה הוא 'כל אחד לפי מה שהוא משער בליבו' - זה מאוד רחב וגמיש.

צריך כמבוגר לנסות קצת להחזיר את התחושה של ילד. שמנסה לשיר לעצמו, שמשתעשע בלי התחייבות, בלי 'בסדר' ו'לא בסדר'. כמו ילד שיכול לשמוח בקול שלו. אלו דברים ראשוניים מאוד.

"קודם כל, אני לא חוקר, נתחיל מזה. אני בקושי מרגיש על סף השער. בקושי נוגע בקצה המטה. באמת שלא רק שאני לא יודע - גם אי אפשר לדעת. זו לא הנקודה. נוכרתי תוך כדי דיבור במפגש הראשון בין המגיד לבעש"ט. הבעש"ט אומר למגיד: 'תגיד מה שלמדת'. ואז המגיד מדבר על דברים בתורת הנסתר והקבלה. הבעש"ט שומע ומקשיב ואז אומר לו: 'לא למדת כלום'. אומר המגיד: 'אבל כל החיים אני לומד'. אומר הבעש"ט: 'אבל לא למדת'. ואז תוך כדי דיבור מתמלא החדר במלאכים ובהוויות שעליהם דיבר המגיד. הוא דיבר עליהם רק בתור רעיונות ותכנים, ופתאום הם הפכו להיות הוויות. ואז המגיד התעלף ונהיה תלמידו של הבעש"ט. נרמה לי שכאן מצויה נקודת המעבר.

"כל עוד אתה נמצא במקום שאין בו מפגש אלא רק חקירה כדי להבין הבנה שכלתנית - תמיד תישאר בחוץ. בעניין לשון הקודש זה קיצוני: בעיניים בלשוניות אתה עוקב אחר ההתפתחות מכתב תמונתי להברתי ולא לפבתי, לכאורה רואה הכל עין בעין עם כל הראיות וההוכחות -

ד"ר חנה קטן מזמינה אותך להציל את היומן

אישי נשי הוא יומן אישי
 אבל כזה שכל אישה תוכל להזדהות איתו.
 הזדמנות להתבונן ולאסוף מחשבות
 ותובנות על הג'אגלינג שבין עבודה,
 משפחה, זוגיות והגשמה עצמית

🌸 **בטוח שתמצאי גם זמן לקרוא** 🌸

עטופה ברחמים
 סיפור מרגש על התמודדות
 עם כאב העקרות, והמסע
 המפרך אל ההורות.

חיי משפחה
 שאלות עכשוויות בשיח
 רפואי-הלכתי

חיי אישה
 מבט אישי ורפואי

ביחד
 מדריך לבניית אינטימיות
 זוגית בריאה

וגם ב'ישראל', המילה האחרונה בתורה. בתוך שתיהן יש 'שיר', וכמובן שיש גם 'שיר'. יש בתוך זה איזשהי קריאה או איזשהו דיבור.

"מצרים היא עגולה. היא מתוארת כטבעת חנק, נחש עקלתון שראשו כולע את זנבו ומוליד את עצמו בלי הרף, זו הנצחיות שלו - הקיום העצמי שדי לו לעצמו. 'לי יאורי ואני עשיתיני'. הנחש הזה טובע בתוך עצמו בים סוף. זה סוג אחד של עיגול שיש בעולם. בעולם יש עיגול שאנחנו כולנו עלולים להילכד בו בקלות, עיגול שחוזר חלילה, מזיז את עצמו, אבל הוא מלכודת, מעגל קסמים. כמו להיתפס באיזה מסלול של כוכב שאי אפשר להיחלץ ממנו לעד. זה נמצא בקטן בכל שעבוד, בכל התמכרות, בכל מיני דברים שאנחנו חיים אותם כל הזמן - המצרים שבתוכנו.

"המעגל של השירה הוא מעגל של חירות. אם תשים לב לשירה - אתה תגלה את זה מיד, כי הסוף של השירה מחבר אותך מיד להתחלה שלה. יש משהו, בעולם של השירה, בעומק, שאתה עושה מהלך שנראה לך ישר, אתה הולך מראשית לעבר האחרית, אבל ברגע שתגיע לאחרית תגלה שאתה שב אל הראשית. זו שירה, בעומק הגדול שלה. עיגול של חירות, עיגול של ספירלה, אחרית כראשית, וכל ראשית מתגלה שוב בעומק חדש, בגובה חדש".

לפרסם בלי להתפרסם

זלדה המשוררת מסרה לך את כל הכתבים, הרשימות והציורים שלה חודשיים לפני מותה.

התבוננות שכלתנית וחקרנית היא לעתים קרובות מייבשת ומצננת, אבל כשאתה מגלה חוקיות שהיא עמוקה, גם בעולם הצלילים, גם בעולם המספרים, וודאי בעולם האותיות, זה מפעים.

והעיקר הוא, שלשון הקודש יכולה ללמד אותנו לחיות, להדריך אותנו באופן מעשי, אם באמת נעמיק בה.

"כיוון שאנחנו עדיין תחת שבת שירה, שירת הים - אחד הדברים שמסתתרים בתוך המילה 'שיר' זה גם מה שמסתתר בתוך המילה 'שרשרת': השיר, מה שמתגלה מאחוריו, זה קודם כל עיגוליות. הכפל ב'שרשרת' מבטא חיבור עיגולים רבים. טבעות. ו'שירין' בארמית הם צמידים. זה ברור שיש לעיגוליות של השיר צד נגלה, המשקל, החזרות, חזרוני, התקבולת. הדברים האלה הם גלויים, אבל שירת הים מגלה משהו הרבה יותר עמוק: האותיות של 'שיר' - תשים לב שהן נמצאות גם ב'בראשית', המילה הראשונה,

"כל מילה עיקרית תהיה ככה, כי על המילים האלה אנחנו חיים. אנחנו לא חיים על המילה 'קיר', אם כי 'קיר' ו'כותל' הם שני עולמות. אנחנו חיים בעיקר על המילים שיש להן מובן כולל וקיומי עבורנו. זה יכול להיות המילה 'אמונה', זה יכול להיות המילה 'זמן', או המילה 'הכרה'. דברים שהם בבסיס הקיום. כשמגלים שבעצם אין לנו כל כך שפה משותפת, כי כל אחד מתכוון למשהו אחר, שאנחנו יכולים לצעוק עד לב השמים ולהתווכח כי בכלל אנחנו לא מדברים על אותו הדבר, אז, במקום לנסות להגיע להגדרה חיצונית משותפת, אנחנו מנסים לפגוש את המילה עצמה. לא להגדיר אלא לפגוש.

"כל דבר שאתה רוצה להכיר, אתה צריך לפגוש. אם אתה יושב ומגדיר עלה או פרח מבחורץ, לא יתרחש עדיין מפגש בינך לבינו. זה נכון לגבי עץ, נכון ודאי לגבי אדם, זה נכון לגבי עצמי ולגבי בורא העולם, כל עוד נשארת בעמדה של צופה ומגדיר, אתה אף פעם לא פגשת את הדבר שאתה מדבר עליו. אתה יודע מהמקום שלך לנתח כל מיני תכונות שלו, אבל המפגש לא יתרחש. וכשהמפגש מתרחש, הוא בהכרח בין שתי ישויות שהן חיות.

"אחרי שאנחנו מניחים לשעה הצדה את ההגדרות החיצוניות, אפשר לקרוא לנערה - זו המילה, למשל המילה 'אמונה' - ולשאול את פיה. שהיא תספר משהו על עצמה, לא מה שאני מכתוב לה, לא המשמעויות שאני החלטתי להלביש עליה, אלא היא עצמה מביאה את המטען שלה.

"יסודה של מילה הוא השורש. אם יש שלוש אותיות שורש (יש גם שתיים וארבע אבל נדבר על המקרה הפשוט) - כל אחת מהן מביאה את התדר שלה והצירוף יוצר משהו חדש לגמרי. כדי להתקרב אל השורש, מתחילים לראות את כל ההופעות שלו, הקרובות והרחוקות, בתוך לשון הקודש. זה כמו להכיר בן אדם שאתה רואה אותו בהמון מצבים".

זה כמו ללמוד את הקונקורדנציה של התנ"ך, רק בעיון גדול.

"אתה לומד את הקונקורדנציה, את המדרשים שבאים משם, את הדברים שנאמרו בחז"ל וגם הרבה יותר מאוחר. לומד הרבה מאוד סביב העניין, אבל אתה בעצם מבין שכל מפגש נוסף עם הגילויים השונים, יקרב אותך במקצת אל השורש, אבל אתה לא תוכל להגדיר אותו בעצמו. כי תשים לב, שורש אי לו ניקוד, מה שאומר שהוא לא יכול להיות נהגה בכלל, אתה לא יכול לשמוע את השורש. זה כמו שורש של עץ, שלעולם לא תראה אותו אבל הוא נותן חיים לכל העץ. יש בו משהו סמוי שעדיין לא קיבל הטיה מעל פני האדמה, כלומר ניקוד או תוספת אותיות. מתוך הגילויים אתה קרב והולך לשורש, בידיעה שהדבר בעצמו לא יהיה אפשר אף פעם להשיג אותו. אי אפשר להסביר, אבל אפשר יהיה לפגוש, וזה הדבר שקובע".

עיגול של חירות

אתה יכול לתת דוגמה או דרשה או להסביר את זה על אחת המילים או ההטיות?

"זה דברים שקשה לדבר עליהם על קצה המזלג, וחלילה שייטפס כאמירה שהיא מעבר לפתיחת אשנב. סך הכל כל מה שלומדים זה לפתוח אשנב ולא יותר. צוהר תעשה לתבה. ו'תבה' היא מילה.

הסיפור של הכתבים מעניין כי ממה שאני הבנתי היא לא דחפה את עצמה להתפרסם, היא לא חיפשה מקומות לדחוף את השירים שלה. היא התייחסה לזה כמו אל פרחים שפורחים על הדרך. מצד שני, היא שומרת על הכתבים הזה ואומרת שאסור לפרסם את זה עשרים שנה.

"יש לי שני דברים להגיד על זה. אחד, אני קראתי שירים של זלדה לפני שהכרתי אותה. הרבה פעמים אתה קורא שירה של אדם, זה 'היין' של החיים שלו, המיטב שהוא הפיק מהם, כל הדברים שהוא עבר, הכאב והשמחה, עברו מטאמורפוזה ונהיו שירה. ולפעמים כשאתה פוגש את האדם שמאחורי השיר נכונה לך אכזבה. אתה רואה אותו גם בקטנוניות, במחשבות הפחות שפתיות שלו. עם זלדה זה היה ההפך. ככל שהכרתי אותה הבנתי שהיא חיה מעבר לשירה שכתבה.

"בשירה אתה יכול להביע המון, אבל אתה לא יכול להביע את מה שאתה יכול להביע בתנועת יד או בצחוק או בשתיקה או ביחס ממשי לאדם שמולך. זלדה היתה מעבר למה שהיא כתבה, ותמיד היתה אומרת: 'אצלי החיים מעל לאמנות'.

"זלדה סיפרה לי שבזמן מלחמת השחרור, במצור בירושלים, כתבה שיר מאוד מאוד ארוך והוא הלך לאיבוד. זה היה השיר הכי ארוך שהיא כתבה, והוא פשוט אבד. זלדה אמרה לי שראתה את זה כ'לפחות את זה אני משלמת פה במלחמה, כולם מסורים דברים הרבה יותר חשובים'. אני אומר את זה בקשר לזה שהיא לא הפכה לפסל את היצירה שלה. אז הלך לאיבוד. לא נורא."

וביחס לציור?

"הציור היה בבילה דבר מהותי לא פחות מהשירה, למעשה היה חלום חייה. היא לא עסקה בו מספיק אם כי למדה ציור בתקופות מסוימות. זה נדחק הצידי במידה רבה. זלדה חיה שנים רבות במחסור, ואני אפילו לא יודע אם היה לה כסף לצבוע שמן ולבדים. הכתיבה והציור, שני הדברים היו אצלה ברומו של עולם. לגבי מה שאמרת שהיא לא פרסמה - קודם כל זלדה הקדישה המון עבודה לציירה, וכתבה לעצמה טיטות רבות מספור. היא כן שלחה לעיתונים, אם כי לעתים חתמה בזה. היה לה רצון עז שיקראו. התגובות היו חשובות לה. אבל היא לא דחפה כלום. הדחיפה באה מאנשים קרובים. ובוודאי היה בה אותו כפל שכנראה כל אמן אמיתי חווה: רצון לתת הכל בלי שיוור לכל עובר ושב יחד עם רתיעה מחשיפה."

לשדוף הכל

"כאשר דיברה אתי על כתיבה בהיותה חולה, חשבה תחילה לשדוף כל מה שהותירה."

היא חשבה על זה ברצינות?

"ברצינות. הבקשה שלה ממני, הראשונית, היתה באמת לשדוף את הכל. אמרתי לה שאני לא שורף שום דבר בכתב ידה. אז היא התרצתה ואמרה שהיא מעבירה את הכל אלי. היא גם אמרה אחר כך לקרובה שלה שעכשיו היא רגועה כי הכתבים אצלי. זלדה לא השאירה הוראות ברורות, ודאי לא בכתב, מה עלי לעשות בכתביה. היא אמרה שוב ושוב שאינה רוצה שאעשה בהם מה שעשו בכתבי קפקא, שחשפו את מערכת היחסים שלו עם אביו. היא התנגדה לכל ניסיון לחיטוט פסיכולוגי בחייה. היא גם לא רצתה שיפרסמו קטעי דברים היוליים, וודאי לא עניינים פרטיים

שלה."

כל משפט שלה הוא מאוד מאוד אינטימי.

"נכון. אינטימי, אבל היא הבדילה מאוד בין התחום הפרטי לבין התחום האישי. זה לא אותו דבר. היא לא הסכימה שיפורסמו מכתבים בינה לבין בעלה למשל. זה לא עניין של אף אחד.

כשאתה מדבר כך עלי

כשאתה מדבר כך עלי

כך על חיי

יחשוב לבי ברעד -

גם החר הזה הגא המקפיד

על שלמותו

על יפיו החטוב

אומר בודאי לנהר שנושק את שוליו -

רק הפרזה המונית הרימה הזאת

הכלתי פסקת לים

רק גזמקה אילית

דגי הירב והאומרגך

ואפלו פרחי המים היפים כל כך

רק ילדותיות פרועה

רק רבקות תמהונית

באגדות.

שיר חדש יוצא לאור. מתוך הספר החדש

"זלדה לא רצתה שיפורסם שום דבר שלה במשך עשרים שנה ממותה. אני, מרוב יראה, חיכיתי שלושים שנה. ממש לא העזתי. הייתי פותח את המזודות וסוגר. זה היה תהליך ארוך של לאזור עוז, לפתוח ולהתחיל לייזן ולראות מה כן ומה לא ולערוך. לצקת יחד גרסאות, כי גם זה היא לא רצתה שיקרה, שיתחילו מהדורות של גרסאות מדעיות של דברים שכבר פורסמו או לא פורסמו. כל הדברים האלה היו לה מאוד קשים. אז אני עבדתי עם עוד עורכים כדי לעשות עבודה נאמנה ככל האפשר. זה מאוד קשה. קשה נפשית. קיבלתי מתנה גדולה אבל גם אחריות מאוד מאוד כבדה. אני עושה מה שאני יכול. אני מקווה שזה לטוב."

ראית אותה פעם כותבת שירה?

"קודם כל היה נולד לה איזה רעיון והיא היתה מעבדת אותו בעל פה. היא הייתה מסתובבת ככה עם הרעיון, והופכת בו יומם ולילה. לפעמים, בסוף, קרה שהיא הכתיבה אותו ולא כתבה. ויש שירים שלה שבכלל כתובים בכתב יד שלי. בספרים האחרונים שלה הייתי גם מעורב בעריכה ובניקוד. מעניין שבהרבה שירים, בעיקר יותר מוקדמים, היא כתבה קודם כל רעיון, עדיין ללא צורה של שיר. זה יותר משהו שהיא רוצה להביע."

אתה זוכר דוגמה לשיר ספציפי?

"תיקח את 'לכל איש יש שם'. זה נכתב כמחשבה היולית, גולמית, עם גרסאות לגמרי אחרות ממה שיצא בסוף. גרסאות שלא נשמעות כמו שירה, אלא כמו הגיג. לאט לאט, בתהליך, הגרסאות גיששו את דרכן לשיר. עבודה של גילוף. הוצאת המילים המיותרות. הרבה פעמים זה היה

התהליך של הכתיבה שלה. אני ראיתי מעט מאוד דברים אצלה שהגרסה הראשונה שכתבה היא גם האחרונה. בדרך כלל זה עובר הרבה תמורות.

"בספר הנוכחי שאנחנו מוציאים, 'גני האין', זה מתגלה מאוד: כללתי שם כמה רשימות שהיא כתבה, אני לא יודע אם במקביל אבל בוודאי מול השירים. יכול להופיע בספר השירים שיר קצר מאוד, ומסתבר שמאחוריו מסתרות רשימות ארוכות מאוד על אותו עניין עצמו שזלדה עיבדה אותן פעם אחר פעם. צריך לזכור שלא רק שלא היה מחשב, לזלדה לא היתה שום אפשרות להשתמש בשום מכשיר, לא מכונת כתיבה ולא שום דבר. את הכל היא העתיקה ביד. לפעמים היא העתיקה את אותו חיבור עשר ועשרים פעמים. משום מה, העורכים של אז לא כל כך התעניינו ברשימות שלה. רק בשירים.

"הספרים שאנחנו מוציאים עושים לזה תיקון גדול, כי הרבה רשימות רוצות לצאת לאור, וזלדה גם ערכה אותן עד לרמה של הוצאה לאור. הרשימות מעמידות את אותם אירועים שהיא כתבה עליהם באור שונה לגמרי. אור סיפורי, רחב, ארוך. גם פיוטי. רשימות ליריות. זה חלק מהדברים שמתגלים עכשיו."

שני דברים מדהימים

זלדה, היתה כידוע בת דודה של הרבי מלובוביץ' (מצד אביה) ומאוד קשורה אליו, אבל גם חב"דניקית באופן עמוק מאוד במובנים נוספים. היא הושפעה מאוד מסבה מצד אמה, הרד"ץ חן, רבה הראשי של צ'רניגוב, שאלה עברה זלדה עם הוריה בתוך המהפכה הבולשביקית והפרעות.

איך הקשר הזה בא לידי ביטוי בחיים שלה?

"לפי דעתי זה החותם הכי חזק של כל החיים שלה כולם. היא נשאה בקרבה את דמות סבה, שמבחינתה היתה אברהם אבינו. צדיק שבצדיקים. למעשה היא גדלה עם שני דברים מדהימים. אחד, הדמות החסידיית הזו שמוכנה למסור את נפשה בשביל מצורע, עם רגישות עצומה לטבע ולאדם. מסירות הנפש הזאת היא אולי התכונה הכי בולטת בזלדה, גם בשירה וגם בחיים - זה דבר אחד.

"הדבר השני הוא, שבכית שהיא גדלה, החב"דניקי, בעולמן של הנשים במיוחד, היתה פתיחות שלא תתואר לתרבות הרוסית. היא תמיד היתה אומרת שטולסטוי פחות או יותר התגורר אצלם בבית. לא האיש, הדמות, הספרים. היתה לה מילדות פתיחות לתרבות ולשירה הרוסית, ואחר כך גם לכללית. היא קראה כל החיים ספרות מכל האומות. המון. מתורגמת אמנם, כי היא ידעה רק רוסית ועברית, ולא אנגלית. הפתיחות לעולם ומלואו, גם בספרות, גם במוזיקה, גם בשירה, יחד עם המורשת והמסורת העמוקה הזאת החב"דית של מסירות נפש, של הזדהות טוטאלית עם הזולת ועם הסובב, ליוו אותה כל חייה, וממשיכות ביתר שאת ללוות אותנו עם כתיבה היוצאים לאור מאז נפטרה לעולמה."

[את הספר החדש של זלדה ניתן להזמין דרך דף הפייסבוק של עמותת זלדה. אירועי השקה יתקיימו במכון ון ליר ב-20/02/20 ובבית אבי חי ב-01/04/20. כדי להצטרף לאחת הקבוצות של רובי, פשוט שולחים לו מייל:

[casselsi@gmail.com

סרט של החיים

אהרן חברוני

בחזרה ארצה

תקופת הגלות באה אל קיצה ואורון שב ארצה. המעבר מחיים של קהילה תומכת ומפותחת למקום שבו כל אדם לעצמו, מקשה מאוד על ניהול חיים יהודיים. "ממש חיפשתי מקום שיהיה לי כמו בית ואנשים הציגו לי כמה אפשרויות. במקרה נתקלתי בראש יהודי בתל אביב וכשקצת ביררתי, הסבירו לי שאלו חבריה צעירים ונחמדים והחלטתי ללכת לראות". אורון מחפש את המילים המתאימות וממשיך, "זה היה משהו שמעולם לא חוויתי. היה שם אור שלא פגשתי מעולם. אהבה וחום שמוקרנים מכל מי שנמצא שם. בכל המקומות האחרים הרגשתי שאני אוריר וכאן מיד הזמינו אותי לשבת לידם. זה המשיך בכך שבסוף התפילה חיים אייזנר, שהיה אז אחד ממובילי המקום, אמר לי בפשטות שברור שאני בא אליו הביתה. חשבתי שאני הולך לארוחת שבת נחמדה עם משפחתו ובסוף אני פוגש שם עוד חמישים אנשים..."

ארוחת השבת הראשונה הפכה להזמנה פתוחה וגם קשוחה. "פשוט אמרו לי שכל שבת אני בא לעשות אצלם, ואז סיפרו שלי שיש

בשביל לייצר קולנוע נצרך הכישרון לספר סיפור שנע בין מציאות ריאליט ובין עולם דמיוני. יש סיבה שלתעשייה הזו יש כוח משיכה כל כך חזק. אורון כהן (38) בא משם וממשיך להתפרנס מאמנותו, אבל אחרי שהצליח לשוב בתשובה שלמה.

"אימי באה מעולם דתי, למרות שאת חייה האישיים היא חיה כאישה מסורתית" מתחיל כהן את סיפורו, "כך זכיתי שברמה הרגשית וההכרתית הוטבע בי באיזה אופן טעמה של השבת לצד כבוד לחכמה היהודית". אבל כל זה עדיין לא צף אל פני השטח. מגיל צעיר מאוד, כהן נמשך להתעסק באמנות ובאופן מיוחד לצילום. בגיל תשע-עשרה הוא כבר לומד בבית הספר היוקרתי לקולנוע 'ס' שפיגל' שבירושלים ומתמחה במיוחד בצילום.

ההתגלות

"היתה לי איזו התגלות רוחנית לפני שתיים-עשרה שנה ובעקבותיה ניסיתי להתחבר להנחת תפילין, אבל זה לא עבד לי. לאחריה עברתי ללונדון לצורכי עבודה ודווקא שם הייתה לי סיעתא דשמיא".

בית כנסת קטן שהזמין ממנו עבודה ביקש שיצטרף למניין, הוא לא הצטרף אבל משהו החל להתעורר בכל זאת והוא החל לפקוד בית כנסת אחר בלילות שבת. "פגשתי שם בחור בשם משה, שהיה בעצמו חוזר בתשובה והתיידדתי איתו. הוא היה מזמין אותי לצ'ולנט בשבת ולקידושים פה ושם וכך יצא שבלי

שהתכוונתי הייתי מתעסק בענייני השבת, וכך זה התחיל להתגלגל. התחלתי ללכת ברגל לבית הכנסת ובסוף אפילו הפסקתי לעבוד בשבת..."

להתפרנס מקולנוע ולשמור שבת זה לא מתכון מובטח להצלחה לכאורה, אבל אורון הלך פנימה ולעומק ובא עד לדרגת אמונה כזו שנטעה בו ביטחון גמור שה' איתו. "אני מאמין בקדוש ברוך הוא, וכל הזמן אני עובד על עצמי ואומר שאם זה רצון ה', אעשה את רצונו ואצליח. אין שום סיבה שבעולם שלא אצליח!"

הניסיון הראשון כמובן הגיע. אורון מקבל הזמנה ממפיק לעבוד והוא אומר לו שחייבים לצלם בשבת. "אמרתי לעצמי שהקדוש ברוך הוא יסדר את זה שלא אעבוד בשבת. הלכתי איתו ל'לוקיישן' - למקום שבו היינו אמורים לצלם, וכשנכנסנו לבניין ראיתי מעליות שבת. זה היה הסימן הראשון עבורי. אחר כך כשנכנסנו לדירה אמרה לנו בעלת הבית שחשוב מאוד שלא נצלם בשבת..."

"בזמן הצילומים ישבתי לארוחת צהריים עם דן שפירא, שהיה השחקן הראשי בסרט, וסיפרתי לו את הסיפור הזה. דן הפתיע אותי כשאמר שהבמאי פשוט לא ידע באיזה מקום נמצא השחקן הראשי שלו... כי אין מצב שהוא היה מסכים להצטלם בשבת".

הוא היה מזמין אותי לצ'ולנט בשבת ולקידושים פה ושם וכך יצא שבלי שהתכוונתי הייתי מתעסק בענייני השבת, וכך זה התחיל להתגלגל.

שיעורים והלכתי לשיעור או שניים. כשסיפרתי שאני כבר לומד גמרא בחברותא ושהשיעורים פחות מעניינים אותי, התקשר אלי למחרת עובדיה פרנק, שהוא אחד ממשפחות קהילת ראש יהודי, כדי לסדר לי חברותא בשייבת 'מעלה אליהו' ואז התחלתי ללמוד שם קבוע. החברותא מאוד חיזקו את הלימוד שלי. הייתי לומד שם בימי שישי חמש שעות רצופות". היום אורון משלב עבודה ולימוד רציני בכולל בירושלים. הוא מחכה לבחורה המתאימה שתהיה כמוהו בנויה לחיבור שבין תורה לאמנות, וכאשר הוא צריך להתייעץ עם מישהו - הוא שב לראש יהודי כדי לשבת עם ישראל זעירא.

על מה אתה מוותר כדי לחיות את אמונתך?

"לפני כמה חודשים ויתרתי על שתיים-שלוש עבודות בעשרות אלפי שקלים בגלל שהם עובדים בשבת. אני מחוייב לוותר על הרבה, אבל אני אומר לעצמי שאני לא מוותר אלא מרוויח. אני מרוויח מצוות, אני מרוויח זכויות ואני לא מפסיד שום דבר".

הקולנוע, לפי אורון, היא האמנות להאיר את הפנימיות כפי שהיא מתגלה בחיצוניות. "זו בעצם כל העבודה של מי שעושה סרט טוב" הוא אומר, "וזה בעצם גם הסרט של החיים שלנו".

החבר מהמילואים שואל שאלות? השכנה מתעניינת ביהדות? **ראש יהודי** זאת התשובה! 03-5255355 ry@neto.net.il

מבצע על ספרי הרב קוק
ללמוד הרב קוק ולהביא

7 ספרים רק ב-299 ₪

* המחיר למזמינים סט מלא כולל משלוח עד פתח הבית

מארז ספרים "הגיע הזמן"

הקוויקס שמטעם אל ה'אזים!

8 ספרים רק ב-389 ₪

כולל משלוח עד פתח הבית!

סדרת קומיקס יחודית מסע במכונת הזמן בעקבות האבות והמקומות הקדושים

אני בן שלש!

בית לחם

עלילה במכפלה

הספרים מסדרת "מסע במכונת הזמן":

עלילה במכפלה, בדרך בית לחם

מקרה לרכישת: נמקרי כתיבה | לקריס חסיה בן זקאי | hasyabz@gmail.com
054-4897125 052-6866704 אפשר בשמחה להשאיר הודעות סמס או בווצאפ

שם בראל

צילום אירועים אמנותי * 054-3134757

תניא

לא טוב הוא באמת לא טוב?

מאיה אוחנה מורנו

גשם חזק, רוחות מצלפיות, בוץ ואדמה חלקלקה. אני עטופה במעיל שחור ודק, מנסה לפלס את דרכי בין העצים הצפופים שעל גדת הנהר. היד נאחזת בגזע עץ, והרגל מנסה להיתמך באחד מהשורשים המבצבצים מן האדמה. תנועה אחת קטנה לא נכונה, ואני במים. הזרם חזק מאוד, והמים קפואים. אני מצליחה לשלוח יד ולהיאחז באחד מהשורשים. מנסה למשוך את עצמי חזרה למעלה, אל הגדה. אבל המים חזקים מדי. הגוף שלי כבר כואב והיד האוחזת בשורש מתחילה להחליק. אני מנסה לחפש משהו להיאחז בו.

פתאום משום מקום מגיעה יד, ולופתת אותי חזק. אני מרימה את עיני ורואה אותה עומדת מולי, חזקה, במעיל גשם אפור. זאת אותה אחת מהבקותה, אני חושבת לעצמי. זו אותה אחת שהציעה לי להצטרף אליה, זו שאמרה לי שגם היא צריכה להגיע לאן שאני צריכה. זו אותה אחת שכבר כמה ימים נמצאת בכל מקום שאני נמצאת בו. איך היא הגיעה לכאן? הנהר ממשיך למשוך אותי אליו פנימה. והיא אוחזת בי, אין אף אחד שיכול להציל אותי במציאות הזו. אני נאחזת בידה והיא מתחילה למשוך אותי לכיוונה. משהו בתנועת הראש שלה גורם לי להפנות מבט לתוך המים. ואז אני רואה את זה, רואה את רגלי התמנון הענקיות שהיא מחוברת אליהן. שהן שלה, שהן היא. ואני יודעת מה אני צריכה לעשות. העיניים שלנו שוב נפגשות, ואני מרפה ממנה, עוובת את היד החזקה שלה ונסחפת בזרם המטלטל של הנהר, מחשבותיי טרודות ממבטה. היה נראה שהוקל לה, היה נראה שהיא שמחה שהיא לא הצליחה לתפוס אותי.

השעון העיר אותי מההיסחפות בזרם המים והמחשבות. חלום. במשך היום עוד הלכתי אתו, המבט של הדמות הרעה בחלום הטריד אותי. היא שמחה בבחירה שלי. אולי אפילו הייתה גאה בה. אבל איך זה יכול להיות, הרי בכך שעזבתי לה את היד היא הפסידה. היא לא הצליחה לתפוס אותי. למה היא גאה בזה שאני לא מוותרת, בזה שאני לא בוחרת ללכת איתה?

בעל התניא מגלה לנו שרצונה העמוק של הנפש הבהמית הוא שהאדם יתגבר עליה וינצח אותה, שנצליח לא ליפול ברשתה. בתוך הרצון של הנפש הבהמית לחוות את העונג הקיים בעולם, מורשת שאיפה לחוות את העונג של השפע האלוקי.

התהליך שלנו כאן הוא תהליך של בירור. נכון, במציאות הדברים מורכבים יותר מאשר בחלום, אבל הם אפשריים. אנו ברואים משני כוחות, נפש אלוקית ונפש בהמית. אלו שני כוחות חיוניים לעבודתנו כאן. וכשאני יודעת שבסופו של יום גם ה"רע" שמח בזה שבחרתי לא לבחור בו, זה עוד יותר מחזק, כי זה אומר שבסופו של דבר שני הכוחות המנוגדים מתלכדים לטוב אחד שלם. הנפש האלוקית הולכת אליו בדרך ישרה, והנפש הבהמית בדרך קצת שונה... אבל גם היא צועדת לאותו יעד.

מוגש על ידי תכנית הלימוד "לב לדעת" מעיינותיך לימוד תניא לנשים ובנות.

ניתן עדיין להצטרף לשנת הלימוד תש"פ בלב לדעת! ההרשמה עומדת להסתיים ואת מוזמנת לנצל את ההזדמנות ולהעניק לעצמך מתנה.. לימוד מחיה ומשמח שייתן טעם וערך מוסף! ההצטרפות באתר מעיינותיך www.maynotaich.org.il

שנה כתיבה

תהיה לבני ישראל יראה מפני, כי אז הם יקפידו לשמר את מצוותי¹.

כך קבלו בני ישראל את עשרת הדברות, והם גם קבלו מתנה מיוחדת מאוד: המוני מלאכים ירדו מן השמים, וכל מלאך הניח על ראשו של כל אחד ואחד מבני ישראל -

שני פתקים. זה היה שכר מיוחד על שבגנו ישראל אמרו "נעשה ונשמע", ולכן קבלו כתר כנגד "נעשה" וכתר כנגד "נשמע".

(על פי שיר השירים ב', פדשה א.י. תלמוד בבלי, מסכת שבת, דף סח. א"ב)

קרעו את השמים. מולות חוקים הרעידו את האויר. תקיעת שופר חזקה מאוד נשמעה. עשו כבוד עלה מההר. משה הוביל את בני ישראל לעמד בתחיתית ההר.

ואז נעשה בבת אחת שקט. דממה מחללת עמדה באויר. צפור לא ציצה. שור לא געה. העולם כולו פאלו עצר מלכת.

כאשר מולו של אלוקים בקע מההר נפלה חזקה גדולה על בני ישראל ונשמתם פחה מאופם. הוריד עליהם אלוקים של מיוחד, שבו הוא עתיד להחיות את המתים בזמן הנאלה, והם חזרו לחיים.

כך היה בדבר הראשון ובדבר השני. בני ישראל ראו שאין הם יכולים לשמע את קולו של אלוקים ולהשאר בחיים. הם באו אל משה ובקשו שאלוקים ידבר אליו, והוא יסר להם את הדברים שאמר.

אלוקים קבל ברוחו את הבקשה ואמר למשה: "הלוא שתמיד

התורה נשלה

"אני לא אצליח להרדם הלילה", אמר אלוקים.

"גם אני מאוד מתגעגעת", ענתה לו אלישבע, אחותו.

זה היה בלילה שפגנו קבלת התורה. בני ישראל ספרו את הימים מיום שביצאו ממצרים. סוף סוף הגיעו ליום הגדול: מקור בכבוד זה יקרה!

אבל בלילה כלם נרדמו וישנו שנה עמוקה. מזוג האויר היה נעים. הלילה היה שקט. אפילו יתוש או פרעוש לא עמץ אותם.

ובבוקר, כשאלוקים בא לחת את התורה, מצא את כל בני ישראל ישנים, והיה צריך להעיר אותם...

בני ישראל התעוררו בהתרגשות ורצו מהר אל הר סיני. כל העם היה שם. גברים ונשים, זקנים וצעירים, ילדים וילדות, ואפילו התינוקות. גם כל הנשמות שעתיידות להולד במשך כל הדורות היו שם.

ופתאום נראה ענן גדול יורד על הר סיני. ברוקים אדירים

תתחבר ל'דף היומי'

הפעם זה לא רק לימוד, זו חוויה.

לימוד ה'דף היומי' בליווי מצגות וטבלאות
להמחשה והבהרת הנלמד בפשטות ונגישות

מצגות וסיכומים
לשיעורים פרונטליים
בתשלום

סיכום יומי
מרהיב ומושקע
להפנמת הנלמד

טבלאות, שרטוטים
ומצגות להבהרת
הדף הנלמד

שיעור יומי ע"י
מגיד שיעור
ע"ג המסך

www.havineini.co.il

1-700-55-770-1

התוועדות
התוועדות

הרב יואל כהן, 'החוזר' של הרבי מלובביץ'

לרחיים ולברכה!
לדגל יום הולדתו התשעים
מערכת קרוב אליך מברכת את
הגאון החסיד הרב יואל כהן
באורך ימים ושנים טובות! מזל טוב!

החסיד שהוציא יציאת מצרים

"כשהזמנתי אותך לבירה זה היה בבית המרחץ, מה זה קשור
עכשיו?" < הלמדן שהתפאר בחידושים שזרמו לו בטבעיות, קיבל
'מקלחת' מהחסידיים שלא התפעלו מהברקות ללא חריש מוקדם <
אי אפשר לכפות את הלב להרגיש, ובצל לא מביא באמת דמעות

יש אמרה מפורסמת שמוכאת בשם רבי הלל מפאריטש: "מי שיש לו חוש בנגינה - יש לו חוש בחסידות". למה רבי הלל בדיוק התכוון? אני לא יודע לומר. אבל אפשר לנסות להסביר את זה קצת בשפה שלנו:

אם יצא למישהו להיכנס לתערוכת ציורים, הוא בוודאי ראה איך אנשים עומדים מול ציור במשך זמן ארוך ומתבוננים. אדם שיש לו חוש בציור, יכול להסתכל שעות על גבי שעות בציור מסוים. יש אנשים בעלי חוש שאוהבים מאוד להביט בשקיעה, אומרים שזה מחזה יפה.

לכאורה, מה יש להסתכל כל כך הרבה זמן? אחרי שעומדים במשך זמן ותופסים את התמונה הכללית וגם את הפרטים, רואים את היופי וגם את הסיפור או הרגש שהציור מבטא, למה להמשיך לעמוד, איך זה שיש אנשים שממשיכים להתבונן שעה ארוכה מול הציור כשהם לגמרי שקועים בו, על מה עוד נשאר להסתכל?!

התשובה היא, כמובן, שאין בכלל שאלה, אין את מי לשאול ואין ממי לבקש הסברים. אדם שיש לו חוש בציור איננו עומד מהצד ומשקף על היצירה; כשהוא מסתכל על ציור, הציור "לוקח" את כולו והוא נשאב לתוכו. אין את מי לשאול ואין עם מי לדבר...

אותו הדבר בשיר או ניגון. אדם יכול לשמוע את אותו שיר שוב ושוב. האם מישהו יכול לשאול: כשביל מה אתה שומע את זה שוב, הרי שמעת את זה כבר ואתה מכיר את זה? ברור לכולם שלא שואלים כזו שאלה, השיר תופס את האדם וחודר אליו עמוק פנימה ולכן הוא לא מסוגל להיפרד ממנו.

מי שלומד חסידות יודע שחלק הארי בעבודת החסידות הוא ההתבוננות והחזרה על הדברים. אדם למד קטע ממאמר או פרק תניא וזה שובה את לבו ומשפיע לו על הנפש, ולכן הוא חוזר ולומד את זה שוב ומתבונן בדברים. מי שיש לו חוש, יבין את הטעם הנפלא של חסידות ואין שהיא תרופה לנפש.

זה טעם נרכש, אפשר וצריך לפעול שהדברים שאותם אנחנו לומדים יכנסו אל תוך הלב ויפעלו בנפש פנימה. ואפשר גם לטעות בדרך. אדם שומע על כך שיהודי צריך להתפלל בהתלהבות או בדביקות והוא חוכך בדעתו מה היא אותה דבקות, מה עליו בדיוק לעשות כדי לייצר את אותה התלהבות? אולי מחיאות כפיים זה "כל עצמותי תאמרנה"? חשוב להבחין בין עיקר לטפל ובין סיבה ותוצאה. ביטויים חיצוניים לא פועלים שום דבר בלב האדם, הלב לא נתפס ונמשך אל העניין ולא נעשה אצלו שום שינוי **אמיתי**.

שינוי אמיתי בלב נעשה רק כאשר השקפת העולם טיפה זוה, משהו בהבנה משתנה. עד אתמול האדם היה שקוע במציאות של עצמו, מה אני רוצה ולאן אני שואף, ואילו היום זה קצת אחרת. "אני נבראתי לשמש את קוני", או כפי שהרבי מליובאוויטש נהג לצטט את הגרסה הנוספת: "אני לא נבראתי **אלא** לשמש את קוני". ההבנה הזאת מזיזה אצלו משהו, הראש מבין ולאט לאט גם הלב נמשך אחריו.

אי אפשר לכפות על הרגש שום דבר, אם רוצים שהרגש יהיה מחובר בצורה טובה ויזוז בו משהו, זה רק על ידי לימוד שמביא להכרה. אי אפשר סתם כך לייצר רגש של אהבה או יראה, צריך קודם כל להכיר בטוב שקיים באותו הדבר או ברע שהוא מסתיר ורק כך נוצר רגש של משיכה או רתיעה כלפי אותו הדבר.

אדם שנמצא חלילה במצב לא טוב והוא כועס ובוכה, הוא לא מתאמץ לבכות בגלל שאמרו לו שבמצב לא טוב צריך לבכות. המצב הלא טוב מכריח אותו לבכות, אפילו בניגוד לרצונו. לפעמים אנשים מסתירים את פניהם כדי שלא יראו את הרגש שמבצבץ לו וחושף את מצבו.

כך גם כשמדברים על רגש רוחני. יהודי שלומד ומתעסק בעבודת ה' והוא כולו שקוע בעניין ולעיתים מצר על המצב שלו, כמה הוא חרוק מה', הוא יכול לעיתים להתמרמר ואולי אפילו לבכות על מצבו, אבל לא זה העניין, הבכי הוא רק תוצאה של הרגש החם אבל הוא לא העיקר. יבוא אדם ויגיד שהוא שמע שיש עניין להגיד תהילים בדמעות, אלא מה, הוא לא מצליח לבכות כי הוא לא מחובר והפסוקים לא מעניינים אותו, אז הוא לוקח בצלל כדי להגיע לדמעות... זה הרי שטויות.

רק לימוד יכול להביא להכרה ושינוי. כשאדם לומד חסידות הוא לאט לאט משתנה ומתחיל להבין אחרת ולהרגיש אחרת, אפשר להתנועע בידיים ורגליים אבל צריך ללמוד, ולהישאב לתוך זה.

בלימוד עצמו יש רמות. לא תמיד ההתפעלות תהיה באותה מידה, אם בכלל. הדברים פועלים לאט. כמו בסיפור על רבי עקיבא, טיפה ועוד טיפה על האבן ועם הזמן הסלע נשחק. בלי הרבה רעש וצלצולים.

היה חסיד שקראו לו בקרב החסידים "הדוד ר' יוס'לה". הוא היה דוד של הצמח צדק (הארמו"ר השלישי בשושלת חב"ד) והיה איש משונה, מה שנקרא "טיפוס". מצד אחד הוא היה בעל מדרגה, אבל כשמדי פעם היו מאירים אצלו העניינים, הוא התנהל קצת בשונה מהרגיל...

באותה תקופה היה נהוג אצל בעלי-הבתים בעיירה, שביום שישי לאחר שהתרחצו בבית המרחץ וטבלו לכבוד שבת קודש, היו מזמינים אחד את השני לכוס בירה. אחרי המקווה החם מגיע משהו צונן. אותו ר' יוס'לה נכנס גם הוא למרחץ, פגש שם איזה חבר והזמין אותו להיכנס אליו אחר כך לשתות יחד בירה.

כשר' יוס'לה יצא מהמרחץ הוא שקע בהתבוננות חסידית, וכמובן שכח מהחבר ומההזמנה. הוא בא לביתו כשהוא שקוע במחשבות ולאחר כמה דקות אותו חבר דפק בדלת, ר' יוס'לה פתח את הדלת ולא הבין מה החבר רוצה, הוא אפילו כעס עליו ואמר לו "מה באת בערב שבת לקשקש ולשתות בירה בזמן שצריך לעסוק בהכנות לשבת, להחליף את לבושי החול, מחשבה דיבור ומעשה, בבגדי שבת?". אחרי השבת ניגש אותו חבר אל ר' יוס'לה, התנצל והסביר שהוא דפק בדלת בעקבות הזמנתו של בעל הבית, אבל ר' יוס'לה אמר לו: "מה שדיברנו - היה בבית המרחץ, ומה זה שייך לאחר מכן?!" זה מה שנקרא טיפוס.

בכל אופן, יש אמרה יסודית בשמו. הדוד ר' יוס'לה היה אומר שבכל דבר בעולם יש חיצוניות ויש פנימיות, וכך גם בלימוד. אפשר ללמוד בצורה חיצונית ושטחית ואפשר בצורה פנימית ועמוקה. כשלומדים נגלה, גמרא והלכה, אפשר ללמוד בשתי האיכויות, **אבל כשמדובר על לימוד של פנימיות התורה, אין אפשר ללמוד באופן חיצוני? הרי כל המהות של פנימיות התורה היא פנימית, אז ללמוד את זה בצורה חיצונית?!**

בכלל בלימוד יש דרגות ורובדים. כאשר לומדים והכל רץ בקלות, בלי שום יגיעה ומאמץ, הדברים לא באמת ייכנסו אל תוך האדם. ללא מאמץ לא רק הלב לא יתפס, אלא אפילו לא הראש. יכול להיות אדם עם ראש טוב ויש לו המצאות וסברות והכל הולך לו בקלות, אבל הוא לא מתעסק ומתייגע בדברים שאותם הוא לומד. וכמו שהוא לא הכניס את עצמו אל הדבר, כך גם הדבר לא נכנס בו, הכל נשאר עומד מבחוץ. כדי שהדברים ייכנסו צריך להתרכז ולהתייגע.

מספרים על המשפיע החסיד ר' חאטשע פייגין שבתקופה שלמד כבחור בישיבת "תומכי תמימים" הוא היה טרוד בעניין מסוים בלימוד שלא לגמרי הבין. סדרי הלימוד של הישיבה הפריעו לו להתמסר לנושא הזה בלבד, אז הוא החליט להצהיר שהוא חולה ולא לבוא אל בית המדרש במשך כמה ימים. את הימים האלו הוא ניצל בשביל להתרכז רק באותו נושא ולהתייגע להבין את הדברים לאשורם. וכך במשך כמה ימים הוא לא נכנס לבית המדרש, עד שהבין את העניין ונעשה בריא...

ישבו פעם קבוצת אברכים חסידים שהיו למדנים גדולים. עבר לידם אדם שהיה שייך לזרם שהתנגד ללימוד החסידות ורצה להשוויץ ולהראות להם את הלמדנות הגדולה שלו, הוא התחיל לחדש חידושים בלימוד ותוך כדי הוא אמר שהחידוש שהוא כעת אומר נפל בדעתו בדרך לכאן. הוא רצה להראות להם עד כמה הוא מוכשר ואיך מתחדשים לו חידושים אפילו בלי יגיעה. אחד החסידים אמר לו: "כמה שזה עולה, כך זה שווה". מה שלא עולה בייקר גם שווה כך.

אין אמנם שיעור ומדד מדויק מה היא יגיעה, אבל להתייגע צריך. רק כך נמשכים אל הדבר והוא נכנס ופועל בתוך הלב.

הרב יהושע שפירא, ראש ישיבת רמת גן

מה ההבדל בין נפש לנשמה?

התורה אומרת ש"הדם הוא הנפש", כלומר היסוד הדינמי שמניע את האיברים שמצד עצמם הם הדוממים של הגוף. לכן גם הרצון נקרא 'נפש', כמו שאומר אברהם לבני חת "אם יש את נפשכם" והכוונה לרצונכם, מפני שגם הרצון מניע את הגוף. לכן אפשר לסכם ולומר שהנפש היא מרוצת חיי הגוף, המצויה באופן דומה אצל בעלי החיים כמו אצל האדם. לעומת זאת, הנשמה היא חלק אלוהי ממעל, והיא לא מביאה אותנו לעיסוק בחיי הגוף אלא להאיר בנו אור אלוהי על ידי התורה והמצוות. לכן אנחנו אומרים בבוקר "נשמה שנתת בי טהורה היא", אך על הנפש איננו יכולים לומר כך. וצריך לדעת שהשפה ועולם המונחים של נפש, רוח ונשמה הם עשירים מאוד, ואין להתפלא על כך שפעמים רבות נמצא אותם גם בהקשרים אחרים, ויש לכך סיבות מגוונות.

איך לעבוד על תאוות האכילה?

שמעתי מעובדי ה', שבדורנו היחס לתאוות האכילה רך יותר מבדורות קודמים, מפני שהנפשות נחלשו והאבה והשמחה תופסות מקום יקר ועליון יותר בעבודת ה' מאשר היראה והסיגופים. ובדורנו, בסיס התיקון של תאוות האכילה הוא האכילה הבריאה. היום אנו סובלים מעודף גדול של שפע מאכלים שגורמים בחלקם לבעיות בריאותיות, ועיקר הפעולה צריכה להיעשות בכיוון של "צדיק אוכל לשובע נפשו", שאדם אוכל על מנת לשובע ולבסס חיים בריאים ולא כדי להתמכר ולהשתעבד למאכלים שפוגעים בבריאות ובטבעיות.

ולמעלה מזה, שמעתי עצה מעובדי ה' גדול, שבדורנו אדם צריך לראות את עצמו כאילו הוא יושב ואוכל וסועד בפני המלך, והמלך הוא שמיטיב עמו ונותן לו את המאכלים. מצד אחד בזה הוא לא רק שלא נמנע מן האכילה אלא רואה בה קשר עם המלך, ומאידך, כשאדם סועד עם המלך הוא בוודאי נוהג באצילות ועדינות, ומתוך כבוד ורוממות, וזו הדרך של עילוי עניין האכילה ברור הזה.

מה זה אומר לקבל ייסורים באהבה, ואיך עושים זאת?

הכאב מורגש אבל הוא מקבל פשר וערך עליון, נשגב ומשמח. משל לזוג שחיכה וציפה שנים רבות לילדים ולבסוף זכה לבן בכור. כמה שמחה האמא אפילו בתוך צער הלידה, וכמה שמח האב כשהוא סוחב את ארגזי השתייה הכבדים לסעודת ברית המילה!

החסידים העליונים מרגישים ייסורים אך שמחים בהם. כמו אדם ששמח כאשר הרופא חותך בכשרו כדי לרפא אותו ממחלתו, כך מודים אותם בני עלייה לקב"ה בכל ליבם ובכל נפשם על ייסורים שבאים עליהם מפני האמון הכביר שלהם שייסורים אלה הם לטובתם.

וזהו הדרך להגיע לאותה מעלה: להתבונן הרבה ולהעמיק בטוב ה' ולהשליך את יבנו על טובו וחסדו, שגם בשעת הייסורים הוא מפעיל את כל אבריו באופן נפלא שאין כל דעת יכולה לעמוד עליו. ובוודאי שמי שדואג למילארדים רבים של תאים בגופו ומוחנו שיעברו באופן הרמוני, לא קצרה ידו להסיר מאיתנו כל ייסורים שבעולם. אלא שאת הכל הוא פועל לטובתנו הנצחית.

ת.ד. 52589 רמת גן < עורך: אהרונ ברגנשטיין > העלון טעון גניזה לתגובות ויצירת קשר 052-4061065 • info@qarov.org קרוב אליך • לפרסום: 050-8331504

קרוב אליך
עלון שבועי לעבודת השם בדרך החסידות

בס"ד

בתלמוד הבבלי יש פתרת? « מקומך איתנו!

20+ | יום פתוח

קמפוס טל - בנות
רח' בית הדפוס 7, גבעת שאול, ירושלים

קמפוס לב - בניים
רח' הועד הלאומי 21, גבעת מרדכי, ירושלים

החל מהשעה 17:00

המכינה לאקדמיה
מכינת ריענון | מכינה מלאה

הפקולטה לניהול B.A.
חשבונאות ומערכות מידע
מנהל עסקים

הפקולטה להנדסה
ומדעי המחשב B.Sc.

פיזיקה שימושית /
הנדסת אלקטרו-אופטיקה
הנדסת חשמל ואלקטרוניקה
הנדסת תוכנה
הנדסת מערכות תקשורת
הנדסת תעשייה וניהול
מדעי המחשב

תואר שני

הנדסת תקשורת מחשבים *M.Sc.
כריית מידע *M.Sc. DATA MINING
פיזיקה שימושית / הנדסת אלקטרו-אופטיקה M.Sc.
סיעוד M.S.N. + Nurse Practitioner

הפקולטה למדעי החיים והבריאות
סיעוד B.S.N.
ביואינפורמטיקה B.Sc.

International Program:
Computer Science
Business Administration

מערך מלגות רחב

אחוז השמה גבוה

רמת לימודים גבוהה

ימי לימוד מרוכזים

מבחן תל א"ו פסיכומטרי

מסלול בית מדרש / מדרשה
בראשות הרב יוסף צבי רימון

שכר לימוד אוניברסיטאי | שנה ראשונה חינם לבוגרי צבא ושירות לאומי

www.jct.ac.il | *3239